

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE
EŞİTLİK KURUMU

FAALİYET RAPORU 2019

www.tihek.gov.tr

2019 YILI FAALİYET RAPORU

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE
EŞİTLİK KURUMU

2019 YILI FAALİYET RAPORU

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Adres: Yüksel Cad. No: 23 | 06650 | Kızılay/ANKARA
Tel.: +90 312 422 78 00 | Faks: +90 312 422 78 99
www.tihek.gov.tr | tihek@tihek.gov.tr

YAPIM

Ajans Düş Pınarı

Adres: Birlik Mh. 465 Cd. No:1/5 Çankaya/ANKARA

Tel: +90 (543) 235 12 25 - +90 (532) 658 93 11

E-posta: bilgi@duspinari.com

Genel Ağ: www.duspinari.com

Baskı Yeri ve Tarihi Ankara, 2020

Baskı ve Cilt: Semih Ofset Zübeyde Hanım Mahallesi

628 Sk. No:26 İskitler, 06070 / ANKARA

Tel: +90 (312)341 40 75

E-mail: info@semihofset.com.tr

© Raporda yayımlanan yazı, konu, fotoğraf ve diğer görsellerin her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilmeden hiç bir ortamda alıntı yapılamaz.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

“ İnsan haklarını korumak ve geliştirmek, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınmasını sağlamak, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ”

2019 YILI
FAALİYET RAPORU

SUNUŞ

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Mezkûr Kanunla TIHEK 3 farklı Kurumun görevini tek çatı altında gerçekleştirecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu kapsamda TIHEK’e; Ulusal İnsan Hakları Kurumu, Ulusal Önleme Mekanizması ve Eşitlik Kurumu görev ve yetkileri verilmiştir. 2017 yılının Haziran ayı itibarıyla şikâyet başvurularını almaya başlayan ve kısa zamanda kurumsallaşma anlamında önemli ilerlemeler kaydeden Kurumumuz, insan haklarını korumak ve geliştirmek, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınmasını sağlamak, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek misyonu ile faaliyette bulunmaktadır.

Bu kapsamdan kurulduğu günden bu yana faaliyetlerine insanı ve insan haklarını temel alarak devam etmektedir. Kurumumuza 2018 yılında 1107 olan başvuru sayısı 2019 yılı içerisinde 1189 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca Kurumumuz tarafından ulusal önleme mekanizması kapsamında Ceza İnfaz Kurumları, Nezarethaneler, Mülteci Kampları, Geri Gönderme Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Psikiyatri klinikleri vb. alıkoyma yerlerine 35 ziyaret ve 11 resen inceleme yapılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu da idarenin; etkin, verimli, şeffaf ve hesap verebilir yeni bir yönetim anlayışıyla hareket etmesi gerektiği ilkesini benimsemiş olup, Kurumumuz da 5018 sayılı Kanunla öngörülen stratejik yönetim anlayışıyla faaliyetlerini sürdürmekte ve bu anlayışın tüm idarelerce uygulanmasının önemine inanmaktadır. 2019 yılı Kurumumuz faaliyet raporu bu inançla hazırlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Kurumumuzun 2019 yılı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ve raporlanmasında emeği geçenlere teşekkür ederim.

Süleyman ARSLAN

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı

TABLolar VE ŞEKİLLER

Tablo 1	Teknolojik Kaynaklar
Tablo 2	Personelin Cinsiyet Durumuna G6re Dağılımları
Tablo 3	Personelin Yaş Durumuna G6re Dağılımları
Tablo 4	Personelin Eğitim Durumuna G6re Dağılımları
Tablo 5	Personelin Hizmet Sınıfı Durumuna G6re Dağılımları
Tablo 6	Personelin Unvan Durumuna G6re Dağılımları
Tablo 7	Amaç ve Hedefler
Tablo 8	2019 Yılı Kurum Gelirleri
Tablo 9	2019 Yılı Bütçe Ödenek Dağılımları
Tablo 10	KBÖ ve Ekleme Sonrası Ödenek ve Harcama Dağılımları
Tablo 11	Yıllar İtibariyle Kuruma Yapılan Başvuru Sayıları ve Kategorileri
Tablo 12	Ulusal Önleme Mekanizması Başvuru Konuları
Tablo 13	Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamına Giren Başvurular
Tablo 14	İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Alanında Gelen Başvuru Alt Konuları
Tablo 15	Diğer Çeşitli Başvuru Ve Talepler
Tablo 16	Ulusal Önleme Mekanizması Kapsamında Başvurularda İlişkin Yapılan İŞlemler
Tablo 17	Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamındaki Başvurularda İlişkin Yapılan İŞlemleri
Tablo 18	Resen İnceleme Türleri
Tablo 19	Görüş ve Tavsiye Sunulan Konu ve Kurumlar
Şekil 1	Teşkilat Şeması
Şekil 2	Kurul
Şekil 3	Yıllara G6re Bireysel Başvuru Sayıları
Şekil 4	Başvurularda Yapılan Ön İnceleme

KISALTMALAR

AGİT	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
BDİHK	İslam İşbirliği Teşkilatı Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu
BM	Birleşmiş Milletler
CPT	Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamelenin veya Cezanın Önlenmesi Komitesi
CTE	Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
ENNHRI	Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı
EPİM	Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması
ESHİD	Eşit Haklar için İzleme Derneği
FRA	Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı
GANHRI	Ulusal İnsan Hakları Kurumları Küresel Birliği
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İİT	İslam İşbirliği Teşkilatı
İPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
KBÖ	Kesinleşmiş Bütçe Ödeneği
KEFEK	TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
KURUL	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu
ODIHR	Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Bürosu
OPCAT	İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TİHEK	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UİHK	Ulusal İnsan Hakları Kurumu
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UÖM	Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ / 4

TABLolar VE ŞEKİLLER / 6

KISALTMALAR / 7

I. GENEL BİLGİLER / 13

A. Misyon ve Vizyon / 14

Misyon / 14

Vizyon / 14

B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar / 15

C. İdareye İlişkin Bilgiler / 18

1. Fiziksel Yapı / 18

2. Örgüt Yapısı / 18

2.1. Kurul / 18

2.2. Başkan / 20

2.3. Hizmet Birimleri / 20

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar / 25

4. İnsan Kaynakları / 26

5. Sunulan Hizmetler / 29

5.1. Bireysel Başvuruların İncelemesi, Resen İnceleme ve Araştırma / 29

5.2. UÖM Ziyaretleri ve Ziyaret Raporları / 30

5.3. İnsan Hakları Eğitimi ve Bilinçlendirme / 30

5.4. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma, İzleme / 31

5.5. Yıllık Rapor ve Tematik Rapor Hazırlama / 31

6. İç Kontrol Sistemi ve Ön Mali Kontrol / 31

II. AMAÇ VE HEDEFLER / 33

A. Amaç ve Hedefler / 34

B. Temel Politikalar ve Öncelikler / 35

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER / 37

A. Mali Bilgiler / 38

1. Bütçe Uygulama Sonuçları / 38

B. Performans Bilgileri / 39

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri 39

1.1. Bireysel Başvuruların İncelemesi / 39

1.1.1. Başvurularda Yer Alan Şikayet ve Talepler / 42

1.1.2. Ulusal Önleme Mekanizması Kapsamında Gelen Başvurulara Yapılan İşlemler / 45

1.1.3. Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamındaki Başvurulara Yapılan İşlemler 46

1.1.4. Resen İnceleme ve Araştırma / 47

1.3. Eğitim Çalışmaları ve Farkındalık Artırıcı Çalışmalar / 49

1.3.1. Eğitim Çalışmaları / 49

1.3.2. Farkındalık Arttırıcı Çalışmalar / 50

1.4. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma, İzleme / 53

1.5. Yıllık Raporlar / 54

1.6. Akademik Çalışmalar / 54

1.7. Uluslararası İlişkiler / 55

1.7.1. BM İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağı (GANHRI) İle İlişkiler / 55

1.7.2. ENNHRI (Avrupa Ağı) İle İlişkiler 56

a. ENNHRI Çatışma Projesi Toplantısı / 56

b. Çatışma Sonrası Süreçlerde Ekonomik ve Sosyal Hakların Hayata Geçirilmesi Toplantısı / 56

c. Ekonomik ve Sosyal Haklar Çalışma Grubu Toplantısı / 56

d. Ulusal İnsan Hakları Kurumları Akademisi / 56

e. "Devletin Kontrolü Dışında Kalan Alanlarda İnsan Haklarının Korunması" Konulu Toplantı / 57

- f. Barış İnşa Süreçlerinde İnsan Hakları Kurumlarının Rolü / 57
- g. ENNHRI Genel Kurul Toplantısı ve Yıllık Konferansı / 57
- 1.7.3. Katılım Sağlanan Diğer Uluslararası Çalışmalar / 57
 - a. Avrupa Komisyonu 7 ve 8 No'lu Alt Komite Toplantısı / 57
 - b. OXFORD Projesi Değerlendirme Toplantısı / 57
 - c. Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına Dair Sözleşme Türkiye Raporu Görüşmeleri / 58
 - d. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Ek İnsani Boyut Toplantısı / 58
 - e. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi 30. Yıl Konferansı / 58
 - f. Irkçılığa Karşı Avrupa Komisyonu Yüksek Düzeyli Konferans / 58
 - g. Birleşmiş Milletler Sosyal Forumu 2019 / 58
 - h. Özbekistan Cumhuriyeti İnsan Hakları Merkezi ile Mutabakat Zaptı İmzalanması / 59
 - i. TİHEK İle Sırbistan Ombudsmanı Ulusal Önleme Mekanizması Arasında İşbirliği / 59
 - j. Türkiye'deki Sivil İzleme Kurullarının Gelişme İhtiyaçları Hakkında Değerlendirme Ziyareti / 59
 - k. Hollanda Büyükelçiliği MATRA Hukukun Üstünlüğü Eğitim Programı / 60
 - l. İslam İşbirliği Teşkilatı Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu Yıllık Semineri / 60
 - m. Ulusal Önleme Mekanizmalarının Etkinliğinin Değerlendirilmesi Yüksek Düzeyli Konferansı / 60
 - n. Ukrayna Parlamentosu İnsan Hakları Komiserliği İle İşbirliği / 60
- 1.8. Diğer Faaliyetler / 60
 - a. Avrupa Birliği Projesi / 60
 - b. Umuda Açılan Kapı Projesi / 61
 - c. İl Ve İlçe İnsan Hakları Kurulları İle İlişkiler / 61

KURUMSAL KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ / 62

A- Üstünlükler / 62

B- Zayıflıklar / 62

C- Fırsatlar / 62

D- Tehditler / 62

EKLER / 63

YAYINLARIMIZ / 64

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

C. İdareye İlişkin Bilgiler

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulmuştur. Kurum, Türkiye’nin insan hakları alanında tarafı olduğu uluslararası mevzuatla uyumlu olarak kanunla kurulmuş, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz ve Cumhurbaşkanının görevlendirdiği Adalet Bakanlığı ile ilişkili bir Kurumdur.

TİHEK’in kuruluş amacı insan onurunu temel alarak,

- İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi,
- İşkence ve kötü muameleyle etkin mücadele edilmesi ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevinin yerine getirilmesi,
- Kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi

şeklinde Kanunda yer almıştır. Bu kapsamda Kurumumuz üç ana görevi yerine getirmektedir.

Bu üç ana görevin ilkinin Ulusal İnsan Hakları Kurumu görevi oluşturmaktadır. Ulusal insan hakları kurumlarının sahip olması gereken asgari standartlar; uluslararası literatürde Paris Prensipleri olarak bilinen ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunun 1992/54 sayılı, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun ise 48/134 sayılı kararla kabul ettiği “İnsan Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması İçin Ulusal Kurumlar” başlıklı belgeyle belirlenmiştir.

Paris Prensipleri çerçevesinde ulusal insan hakları kurumlarının: Kuruluşunun yasal veya anayasal dayanağa sahip olması, hükümetten bağımsız olma ve özerklik, insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi için geniş yetkilere sahip olma ve yeterlilik, üye seçiminde ve tayininde çoğulculuk ve bağımsızlığın sağlanması, yeterli mali kaynak ve mali özerklik, sivil toplum ve devlet arasında köprü olma gibi özellikleri taşıması beklenmektedir.

TİHEK’in ikinci ana görevi Ulusal Önleme Mekanizması görevidir. Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM), “İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT)”¹ hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi ifade etmektedir. Protokol uyarınca UÖM’ler alıkonulma yerlerinde özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilerin sayısının yanı sıra, bu tür yerlerin sayısı ve bulunduğu yere ilişkin her türlü bilgiye ulaşmak; tüm alıkonulma yerlerine ve bunların binalarına ve tesislerine girmek; özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yönelik tutum ve alıkonulma koşullarına ilişkin tüm bilgiye erişmek; bu kişilerle tanık bulunmaksızın, doğrudan doğruya ya da gerekli görülüyorsa çevirmen aracılığıyla ve ulusal önleme mekanizmasının konuyla ilgili bilgi verebileceğine inandığı başka herhangi bir kişiyle özel görüşme yapmak; ziyaret etmek istediği yerleri ve görüşmek istediği kişileri serbestçe seçmek; BM İşkencenin Önlenmesi Alt Komitesi ile temas kurmak, ona bilgi

vermek ve gerektiğinde Alt Komite ile bir araya gelmek imkânına sahiptir. Ayrıca Ulusal Önleme Mekanizmaları, özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yapılan muamelenin ve bu kişilerin koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, ilgili makamlara tavsiyelerde bulunma, mevcut ya da tasarı halindeki mevzuata ilişkin olarak önerilerini ve gözlemlerini sunma yetkisine de haizdir. Protokole göre her taraf devlet, bir ya da daha fazla sayıda bağımsız ulusal önleme mekanizması kurma hakkına sahip olsa da Türkiye’de bu yetki sadece TIHEK’e verilmiştir.

TIHEK’in yerine getirdiği üçüncü görev ise ayrımcılıkla mücadele kapsamında Eşitlik Kurumu görevidir. Anayasamızın 10 uncu maddesi eşitlik kavramını “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.” şeklinde açıklamaktadır. Ayrımcılık yasağı da uluslararası insan hakları hukukunun merkezinde yer alan ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak yer verilen bir konudur. Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde yer alan düzenlemeler ile Avrupa Birliği müktesebatında bulunan ve ayrımcılıkla mücadele amacıyla hazırlanan direktifler Türkiye’de ayrımcılıkla mücadele alanında kurumsallaşma gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Uluslararası kriterler ve örnek uygulamalar ile ülkemiz ihtiyaçları göz önüne alınarak yapılan mevzuat düzenlemesiyle “Eşitlik Kurumu” görevinin de Kurumumuz bünyesinde yürütülmesi uygun görülmüştür.

Bu kapsamda 6701 sayılı Kanun gereğince Kurumun görevleri şunlardır:

- a) İnsan haklarının korunmasına, geliştirilmesine, ayrımcılığın önlenmesine ve ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- b) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.
- c) Millî eğitim müfredatında bulunan insan hakları ve ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.

- ç) İnsan haklarının korunması, ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.
- e) Görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek.
- f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- ğ) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak.
- h) İşkence ve kötü muamele ile mücadele etmek ve bu konuda çalışmalar yapmak.
- ı) İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak.
- i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- j) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletme, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve

- tutuklevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek.
- k) Cumhurbaşkanlığına, ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak.
- l) Kamuoyunu bilgilendirmek, düzenli yıllık raporlar dışında, gerek görüldüğünde görev alanına ilişkin özel raporlar yayımlamak.
- m) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak.
- n) İnsan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.
- o) Diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek.
- ö) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak.
- p) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.
- Kurum, görev ve yetkilerine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu yılda en az bir defa bilgilendirir.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. FİZİKSEL YAPI

Kurumumuz, Kocatepe Mahallesi, Yüksel Cad. No:23, 06420 Çankaya/Ankara adresindeki kiralanan yaklaşık 3.126 m² alana sahip, beş katlı binada hizmet vermektedir. Binanın fiziksel imkânlarının yetersiz olması ve acil tadilat ihtiyacı nedeniyle yeni bir hizmet binasına taşınmak için çalışmalar devam etmektedir.

2. ÖRGÜT YAPISI

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 6701 sayılı Kanununun 8 inci maddesi gereğince idari ve mali

özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak kurulmuştur.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kurul ve Başkanlık teşkilatından oluşmaktadır. Kurum, bölge ya da il düzeyinde büro açma (yerel teşkilat kurma) yetkisine de sahiptir. Kurumumuz Organizasyon Şeması, 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 06/04/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Şekil 1 Teşkilat Şeması

2.1. KURUL

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Kurumun karar organıdır. Kurul, görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Kurul; biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından 4 yıllığına atanan on bir üyeden oluşur. Kurul üyeleri tam zamanlı olarak görev yapar. Başkan, ikinci başkan ve üyelerin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurulun görev ve yetkileri 6701 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen şekilde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- Kurumla ve Kurumun görev alanıyla ilgili düzenlemeler yapılmasına yönelik kararlar almak.
- Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeleri karara bağlamak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hâllerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- İnsan hakları ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin sorunları izlemek ve değerlendirmek.

- ç) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlamak.
- d) Görev alanıyla ilgili olarak yargı organlarına, kamu kurum ve kuruluşlarına ve ilgili kişilere talepleri hâlinde görüş bildirmek.
- e) Gerek gördüğünde Kurumun kendi alanında çalışan uluslararası kuruluşlara üye olmasına ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmasına karar vermek.
- f) Kurum tarafından insan haklarının korunması, ayrımcılıkla mücadele ve ulusal önleme mekanizması görevleri kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmaları karara bağlamak.
- g) Kurumun stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans ölçütlerini belirlemek.
- ğ) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- h) Kurumun faaliyet raporlarını karara bağlamak.
- ı) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.
- i) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kurul üyelerinin uyacakları mesleki ve etik ilkeler ise, kurulun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir.

Halihazırda görev yapan kurul üyelerimizin 8'i 16/03/2017 tarihli ve 30009 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2017/9974 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 3'ü ise aynı tarih ve sayılı Resmî Gazete'deki 2017/25 sayılı kararla Cumhurbaşkanı tarafından seçilmiştir. Üyeler arasından başkan ve ikinci başkanın seçimi 25/05/2017 tarihinde gerçekleşmiş ve görev dağılımı aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Şekil 2 Kurul

	BAŞKAN Süleyman Arslan
	İKİNCİ BAŞKAN Mesut Kınalı
	ÜYE Can Esen
	ÜYE Cemil Kılıç
	ÜYE Dilek Ertürk
	ÜYE Prof. Dr. Halil Kalabalık
	ÜYE Harun Mertoğlu
	ÜYE Hıdır Yıldırım
	ÜYE Mehmet Altuntaş
	ÜYE Mehmet Emin Genç
	ÜYE Saffet Balın

2.2. BAŞKAN

Kurul Başkanı, Kurumun da başkanıdır. Başkan, Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında eşgüdümü sağlar.

Başkan ayrıca, Kurumun genel yönetim ve temsilinden de sorumludur. Başkanın yokluğunda ise İkinci Başkan, Başkana vekâlet etmektedir.

Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları yönetmek.
- b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak.
- c) Hizmet birimi koordinatörlerini görevlendirmek ve diğer Kurum personelini atamak.
- ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.
- d) Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini hazırlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.
- f) Yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak, yıllık amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine göre faaliyetlerin değerlendirmesini yapmak ve bunları Kurula sunmak.
- g) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla eşgüdümü sağlamak.
- ğ) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

2.3. HİZMET BİRİMLERİ

6701 sayılı Kanunda Kurumumuzun hizmet birimleri ve çalışma gruplarının neler olacağı, hangi alanlarda faaliyet gösterecekleri gibi hususlar ayrıntılı olarak

düzenlenmemiştir. Bu doğrultuda, kuruluş amacımızın gerçekleştirilmesinde kurumsallaşmanın sağlanarak daha etkin ve verimli bir hizmet sunumunun sağlanması ile birimlerin işbirliği ve uyum içerisinde çalışmalarını için Başkanlığa bağlı hizmet birimleri; Ana Hizmet Birimleri, Danışma ve Denetim Birimleri ve Yardımcı Birimler olmak üzere üç ana birim altında oluşturulmuştur. Bunlar; Ana Hizmet Birimleri altında düzenlenen Ön İnceleme Birimi, İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi, Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi, Uluslararası İlişkiler ve Proje Birimi, Kurul İşleri ve Kararlar Birimi; Danışma ve Denetim Birimleri altında Hukuk Müşavirliği, Strateji Geliştirme Birimi; Yardımcı Birimler altında İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi, Bilgi İşlem Birimi, olarak düzenlenmiştir.

Ön İnceleme Birimi

- a) Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre Kuruma yapılacak başvuruları, başvurunun niteliğine göre tasnif ederek bireysel başvuru niteliğinde olanların başvuru bilgi sistemine kaydını yapmak ve bunların ön incelemesini yapmak.
- b) Bireysel başvuru niteliğindeki başvuruları öncelikle başvuruların şekil unsurları ve ön inceleme konuları bakımından incelemek ve ön inceleme tutanağı düzenlemek.
- c) Ön başvuru yolu tüketilmeden Kuruma yapılan bireysel başvuruları ilgili idare veya kişiye göndermek ve bu durumu başvuru sahibine bildirmek.
- ç) Başvuru dilekçesi ve eklerinde şekil unsurları yönünden eksiklik bulunduğu tespit edilmesi halinde, bu eksikliklerin tamamlanmasını teminen eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmasını sağlamak, ön inceleme konuları bakımından aykırılık bulunan başvurulara ilişkin işlemleri yürütmek ve ön inceleme raporu düzenlemek.
- d) Başvuru dilekçesi ve eklerinde ön inceleme konuları bakımından bir aykırılık bulunmaması halinde, esas inceleme yapılması için başvuru dilekçesi ve eklerini ilgili birime göndermek.
- e) Başvuru niteliğini taşımayan taleplere ilişkin olarak başvuru sahibinin başvuru ehliyetini haiz olduğu-

nun anlaşılması halinde gerekli görülenleri ilgili idareye göndermek.

- f) Hazırlanan ön inceleme raporlarını gerekli durumlarda Kurula sunulmak üzere ilgili birime göndermek.
- g) Kurumun görev alanı kapsamında bulunan başvurulara ilişkin Kanun ile ilgili diğer mevzuat hükümlerine aykırılık bulunduğu iddiasıyla Kuruma yapılan başvuruların sonuçlandırılması için gerekli olan her türlü bilgi, belge ve görüşü ilgili resmi ve özel kurum, kuruluş ve kişilerden talep etmek.
- ğ) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi

- a) İnsan hakları ihlallerine ilişkin resen incelemeler yapmak ve bu incelemelere ilişkin rapor hazırlamak.
- b) İnsan hakları ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasıyla ilgili sorunları izlemek ve değerlendirmek.
- c) İnsan hakları kapsamındaki görevleriyle ilgili olarak yargı organları, kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili kişiler tarafından talep edilen görüşleri hazırlayarak Kurula sunmak.
- ç) Kurumun insan haklarının korunması görevi kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmalarını değerlendirmek üzere Kurula sunmak, bunların sonuçlarını ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara bildirmek ve takip etmek, sorumlu bulunanlar hakkında kanuni işlemlerin başlatılması için gerekli girişimde bulunmak.
- d) Kurumun insan hakları kapsamındaki görevleriyle ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerileri hazırlamak.
- e) İnsan hakları ihlallerine ilişkin ulusal, bölgesel ve uluslararası raporlar hazırlamak.
- f) İnsan hakları bilincinin yaygınlaştırılması için çalışmalar yapmak ve bu kapsamda insan haklarının korunması kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.
- g) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgi-

lendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.

- ğ) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin insan hakları ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.
- h) İlgili birimler ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliği sağlamak suretiyle veya müstakilen Kurumun insan hakları kapsamındaki görevleri ile ilgili olarak eğitim vermek.
- ı) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik eğitim hizmetlerinin yerine getirilmesinde ihtiyaç duyulan konulara ilişkin ilgili kişi ve kurumlarla koordinasyon sağlamak.
- i) Milli eğitim müfredatında bulunan insan haklarının korunması ve geliştirilmesiyle ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- j) Kamu kurum ve kuruluşlarının insan hakları ile ilgili meslek öncesi ve meslek içi eğitim programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.
- k) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi

- a) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeler hakkında karar verilmek üzere hazırlanan raporları Kurula sunmak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hallerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin Kanunda öngörülen idari yaptırımlar hakkında karar verilmek üzere bu konulardaki tespit ve önerilerini Kurula sunmak.
- b) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasıyla ilgili sorunları izlemek ve değerlendirmek.
- c) Ayrımcılık yasağı kapsamındaki görevleriyle ilgili olarak yargı organları, kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili kişiler tarafından talep edilen görüşleri hazırlayarak Kurula sunmak.

- ç) Kurumun ayrımcılıkla mücadele görevi kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmaları değerlendirilmek üzere Kurula sunmak, bunların sonuçlarını ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara bildirmek ve takip etmek, sorumlu bulunanlar hakkında kanuni işlemlerin başlatılması için girişimde bulunmak.
- d) Kurumun ayrımcılık yasağı kapsamındaki görevleriyle ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerileri hazırlamak.
- e) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçlere ilişkin yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak.
- f) Eşitlik ve ayrımcılık yasağı kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.
- g) Eşitlik ve ayrımcılık yasağı konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.
- ę) Ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.
- h) İlgili birimler ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliği sağlamak suretiyle veya müstakilen Kurumun eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele kapsamındaki görevleri ile ilgili olarak eğitim vermek.
- ı) Eşitlik ve ayrımcılıkla mücadeleye yönelik eğitim hizmetlerinin yerine getirilmesinde ihtiyaç duyulan konulara ilişkin olarak ilgili kişi ve kurumlarla koordinasyon sağlamak.
- i) Milli eğitim müfredatında bulunan eşitlik ve ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.

- j) Kamu kurum ve kuruluşlarının eşitlik ve ayrımcılık yasağı ile ilgili meslek öncesi ve meslek içi eğitim programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.
- k) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Ulusal Önleme Mekanizması Birimi

- a) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda re sen yürütülen incelemeleri karara bağlanmak üzere Kurula sunmak.
- b) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere işkence ve kötü muamelenin önlenememesi, alıkonulma yerlerinin koşullarının ve bu yerlerde alıkonulan kişilere yönelik muamelenin uluslararası standartlara uygun olarak iyileştirilmesi amacıyla Kurumun belirlediği planlama doğrultusunda haberli veya habersiz düzenli ziyaretler yapmak, bu ziyaretler esnasında zorluk yaşanmaması için gerekli tedbirleri almak ve ziyaretlere ilişkin hazırlanan raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek.
- c) Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek.
- ç) Ulusal önleme mekanizması kapsamındaki görevleriyle ilgili olarak yargı organları, kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili kişiler tarafından talep edilen görüşleri hazırlayarak Kurula sunmak.
- d) Kurumun ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmaları değerlendirilmek üzere Kurula sunmak.
- e) Kurumun ulusal önleme mekanizması kapsamındaki görevleriyle ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerileri hazırlamak.
- f) İşkencenin ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezaların önlenmesi

amacıyla çalışmalar yürütmek ve bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.

g) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Uluslararası İlişkiler ve Proje Birimi

a) Kurumun insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevinin gerçekleştirilmesi çerçevesinde ülkemizin uluslararası kuruluşlarla ilişkileri bağlamında Kurumun görev alanına ilişkin sorumlulukların yerine getirilmesi ve bu kapsamda gerekli koordinasyonu sağlamak.

b) Kurumun görevi kapsamındaki konulara ilişkin olarak ülkelerin ve uluslararası kurum ve kuruluşların temsilcileriyle istişarelerde bulunmak, uluslararası alandaki gelişmeleri takip etmek ve bu bilgileri Kurula sunmak.

c) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde ilgili sivil toplum kuruluşlarından ve yükseköğretim kurumlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek ve bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci gönderilmesini sağlamak.

ç) Kurumun görevi kapsamındaki konulara ilişkin olarak proje hazırlamak ve yürütmek, Türkiye'de düzenlenecek uluslararası toplantıların organizasyonunu yapmak, yurtdışında düzenlenecek her türlü konferans, seminer ve benzeri faaliyetlerin takibini yaparak katılımında bulunulması konusunda gerekli koordinasyonu sağlamak.

d) İlgili diğer birimlerle koordinasyon halinde insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası mevzuat ve uygulamalar ile gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak ve ihtiyaç duyulan bilgileri ilgili kurum ve kuruluşlardan sağlamak.

e) Kurumun kendi alanında çalışan uluslararası kuruluşlara üye olmasına ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmasına yönelik Kurula öneride bulunmak.

f) Kurumun görev alanı ile ilgili yabancı dillerde yayımlanmış kaynakları derlemek, Başkanlıkça uygun görülenlerin Türkçeye, Türkçe yayımlanmış kaynakların da yabancı dillere çevrilmesine ilişkin işlemleri yürütmek ve Kurumun ihtiyaç duyduğu çeviri hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.

g) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası anlaşmalar konusunda, imzadan önce ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile Kurumun diğer birimlerine öneride bulunmak ve teknik yardım sağlamak.

ğ) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Kurul İşleri ve Kararlar Birimi

a) Başkan tarafından gündeme alınması uygun görülen konuları içeren toplantı gündemini hazırlamak, gündem ve gündemdeki konulara ilişkin rapor ve eklerini toplantıdan önce üyelere dağıtmak ve varsa eksiklikleri ilgili birimlerle işbirliği içinde tamamlamak.

b) Kurul tarafından toplantıda bulunması istenilen personel ve uzman kişilere bildirimde bulunmak.

c) Kurul toplantılarında alınan kararları tutanağa geçirmek, tutanak ve eklerinin her sayfasını toplantıya katılan üyelere imzalatmak ve kararları ilgili birimlere göndermek.

ç) Kurul kararlarının tebligatlarını yapmak.

d) Kurul kararlarını konularına göre tasnif etmek ve veri tabanına aktararak ortak kullanıma sunmak.

e) Kurula ait yazışmaları yapmak, karar ve yazışmalara ilişkin arşiv oluşturmak ve bunları muhafaza etmek.

f) Kurul kararlarında, taraflara veya karar içeriğine ilişkin bilgilerdeki hatalar ile gerekçe ve karar arasındaki çelişkiler ve yazım hataları bulunduğu dair iddiaları incelemek ve değerlendirmek üzere Kurula sunmak.

g) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Strateji Geliştirme Birimi

- a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.
- b) Kurumun gelir ve gider tahminlerini yapmak ve bütçesini hazırlamak.
- c) Kurumun bütçesine, yıllık iş planına, gelir ve gider kesin hesaplarına, yıllık raporuna vesair raporlarına ilişkin işlemleri yapmak, gerekli hallerde bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına ilişkin çalışmaları yürütmek.
- ç) Kurumun hesap planları ve muhasebe kayıtlarıyla ilgili işlemleri yürütmek.
- d) Kurum gelirlerinin tahsili ve takibine ilişkin işlemleri yürütmek, Kurumun nakit varlığını yönetmek ve muhafaza etmek.
- e) Kurum harcamalarının onaylı bütçe çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarına uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak.
- f) Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedefleri ile hizmet kalite standartlarını hazırlamak.
- g) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

- a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.
- b) Kurumun görev alanıyla ilgili mevzuat, uygulamalar ve diğer hukuki konular hakkında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara gönderilecek Kurum görüşünü oluşturmak.
- c) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin Kanunda öngörülen idari yaptırımların uygulanması işlemlerini takip etmek.

- ç) Kurumun görev alanıyla ilgili mahkeme kararlarını arşivlemek ve veri tabanına aktararak ortak kullanıma sunmak.
- d) Kurumun menfaatlerini koruyacak şekilde anlaşma ve sözleşmelerin yapılmasına yardımcı olmak.
- e) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi

- a) Kurumun iş ve insan gücü planlaması ile personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak.
- b) Kurumun hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacak personel sayılarını tespit etmek üzere iş analizleri yapmak, personelde aranacak nitelikleri ve görev tanımlarını tespit etmek.
- c) Kurum personelinin atama, özlük, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.
- ç) Kurum personelinin mali ve sosyal hakları ile yolluk giderlerinin tahakkuk ettirilerek ödenmesini sağlamak.
- d) Kurum personelinin seçilme, yetiştirilme usul ve esasları, disiplin amirlerinin tespiti ve insan kaynakları ile ilgili mevzuat taslaklarını hazırlamak, taslaklar hakkında Hukuk Müşavirliğinin görüşünü almak ve yayımlanmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- e) İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ile İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcılarının Kurumun görev alanı ile ilgili konularda yetiştirilmesine ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- f) Kurum personelinin yetiştirilmesi ve verimliliğinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim planlarını hazırlayarak uygulanmasını sağlamak ve takip etmek.
- g) Kurum personelinin, Kurumun görev alanı ile ilgili hizmetlerde etkinlik ve verimliliğinin artırılması amacıyla yurtiçinde ve yurtdışında yetiştirilebilmesi, eğitilebilmesi, bilgi ve görgülerinin artırılabilmesi, bunlara staj, öğrenim ve ihtisas yaptırılabilmesine ilişkin gerekli planları hazırlayarak uygulanmasını sağlamaya ve takibine ilişkin işlemleri yürütmek.

- ğ) Kurum personelinin Kuruma bağlılığını artırıcı sosyal faaliyet ve organizasyonlar yapmak.
- h) Kurum personelinin yurtiçi ve yurtdışı geçici görevlendirmelerine ilişkin her türlü çalışmayı yapmak ve bu konudaki diğer işlemleri yürütmek.
- ı) Kurum hizmetleri için gerekli araç, gereç ve malzemenin, satın alma dahil temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- i) İhtiyaç duyulan taşınmazların kiralınması veya satın alınması işlemlerini yürütmek.
- j) Kuruma ait ayniyatla ilgili işlemleri yapmak.
- k) Üyeler ile personelin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak.
- l) Haberleşme, genel evrak ve Kurumun arşiv faaliyetlerine ilişkin mevzuatı hazırlamak, bu faaliyetleri yürütmek ve mevzuatı gereği saklanması gereken diğer belgelerin düzenli bir dosyalama sistemi içinde korunmasını sağlamak.
- m) Kurumun temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım, güvenlik, yemek ve taşıma hizmetlerinin yapılmasını veya yaptırılmasını sağlamak.
- n) Kuruma ait hizmet yerleriyle ilgili güvenlik tedbirlerinin alınması, yürütülmesi ve buralara giriş ve çıkışların düzenlenmesine ilişkin işlemleri yürütmek.
- o) Kurumun sivil savunma ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek.
- ö) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bilgi İşlem Birimi

- a) Kurumun donanım, sistem, ağ ve iletişim altyapısına ilişkin ihtiyaç analizlerini yapmak, gerekli donanım kurulumlarını gerçekleştirmek ve yönetmek.
- b) Kurumun internet ve intranet ağı üzerinden bilgi akışının düzenli bir şekilde yapılmasını sağlamak, internet ve intranet sitesini oluşturmak ve güncellemek.
- c) Diğer kurum ve kuruluşlarla veri paylaşımı çalışmalarını yürütmek.
- ç) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Kurumsal yapının güçlendirilmesi kapsamında Kurumumuz Bilişim altyapısının oluşturulması için 2019 yılı yatırım bütçesinde Kurumumuza ödenek tahsis edilmiştir. Devam eden çalışmalarımız sonucu oluşturulacak veri merkezi ile bilişim teknolojilerinden faydalanarak başvurular başta olmak üzere verilen tüm hizmetlerin daha etkin ve verimli yürütülmesi sağlanacaktır. Bunun yanında başvuruların daha hızlı sonuçlandırılması, başvuruların elektronik ortamda takip edilmesinin sağlanması ve istatistiklerin raporlanması gibi birçok konuda daha etkin çalışmalar planlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- Kurumumuza yapılacak ihlal başvurularının elektronik olarak alınabilmesi ve başvuru süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için e-başvuru sayfası oluşturulmuştur.
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Kurum ihtiyaçlarına ve personelden gelen taleplere göre güncellenmektedir.
- Kurum web sayfamızın ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Bilişim altyapısı kapsamında değerlendirilebilecek mevcut donanım bilgilerimize ise Tablo 1 de yer verilmiştir.

Tablo 1 Teknolojik Kaynaklar

	2018	2019
Masaüstü Bilgisayar	49	111
Dizüstü Bilgisayar	35	36
Mobil Yazıcı	1	1
Siyah Beyaz Yazıcı	23	16
Çok Fonksiyonlu Yazıcı	5	24
Renkli Yazıcı	3	4
Fotokopi	2	3
Renkli Fotokopi	2	3
Tarayıcı	2	2
Projeksiyon Cihazı	1	1
Kablosuz Erişim Cihazı	3	3

4. İNSAN KAYNAKLARI

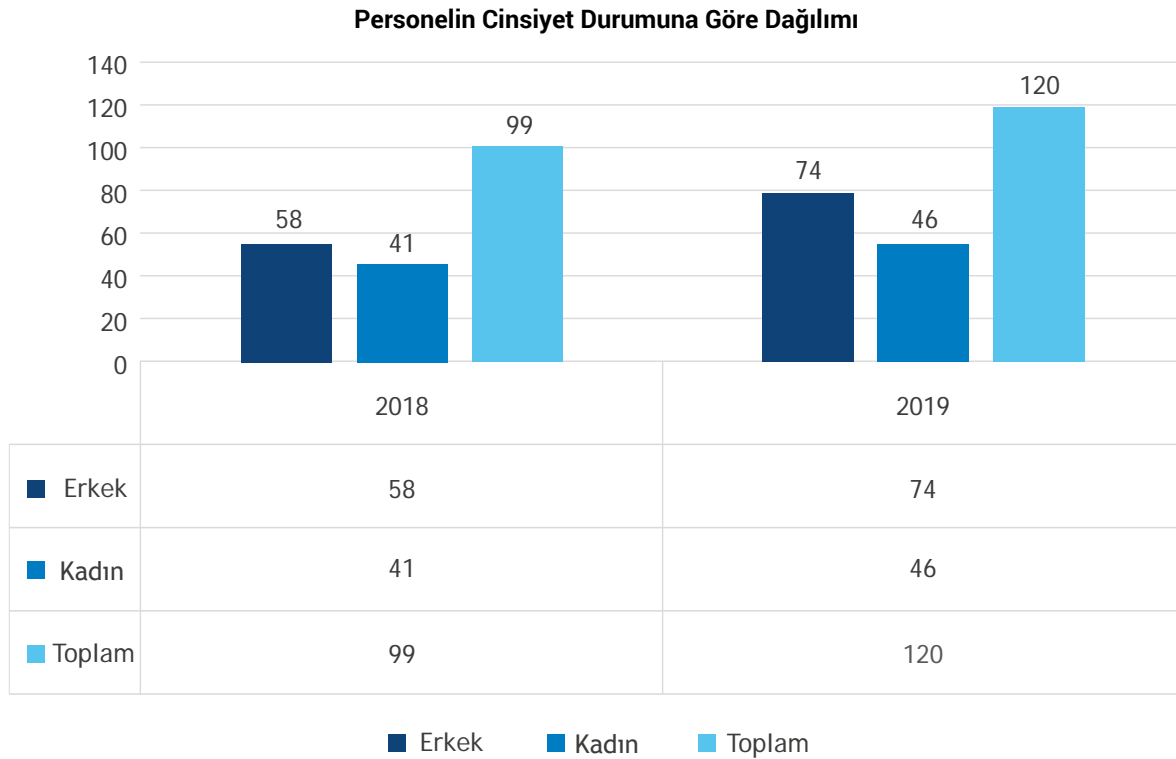
Kurumumuzun, 6701 sayılı Kanun eki cetveldeki kadro sayısı 150 iken; Şehit ve Gazi yakını 2 personel, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Mülga olunan Başbakanlıktan 2018 Yılı Ağustos ayı içerisinde gelen 14 personel ve aynı kapsamda Mülga Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğünden 2018 Yılı Aralık Ayında gelen 2 personelle birlikte 168'e ulaşmıştır. Bu 168 kadrodan, 60'ı dolu, 108'i boştur (27 kadroya uzman yardımcısı alım işlemleri devam etmektedir). Kurumumuzun asli görevlerini yapan kariyer uzmanı sayımız ise sadece 15'tir.

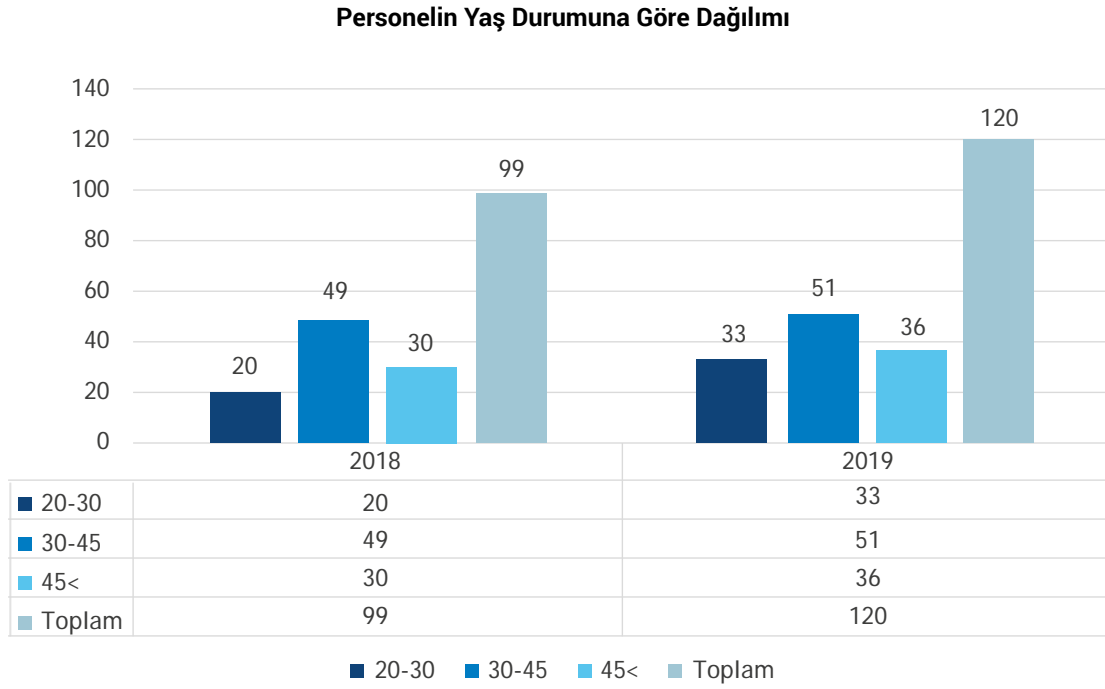
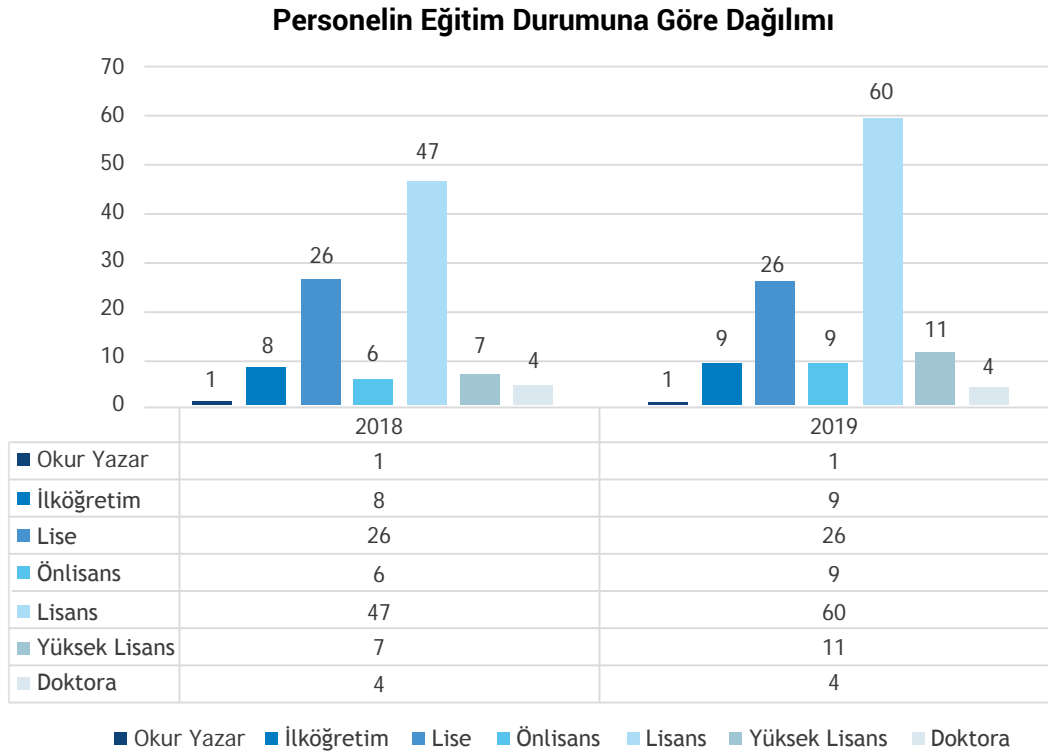
Cetvelimizde 108 boş kadromuz bulunmaktadır. 2019 yılı için Kurumumuza verilen açıktan atama izni sayısı

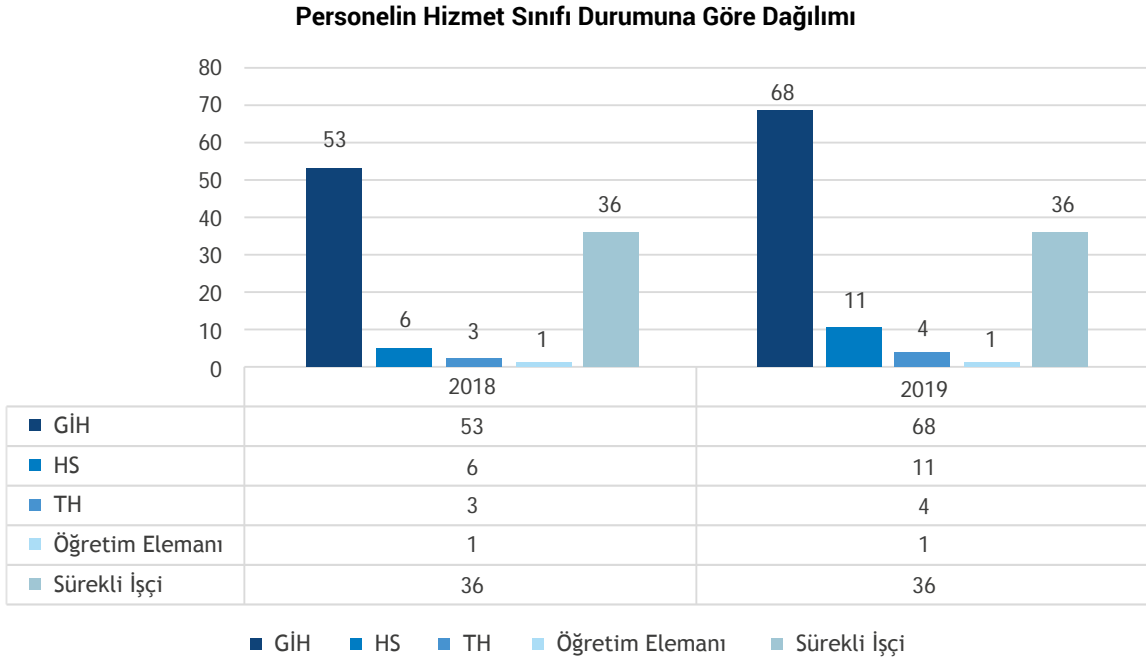
40'dır. 2019 yılı açıktan atama izni verilen 40 adet kadronun 27'si uzman yardımcılığı alımı için kullanılmış olup 18.12.2019 tarihi itibarıyla ilana çıkmış ve süreç devam etmektedir. 11 adet kadro ise naklen atama süreci tamamlanmış olup göreve başlamıştır. Kurumumuz faaliyetlerinin personel yetersizliğinden etkilenmemesi için diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarından farklı unvanlarda personel geçici görevlendirme yapılmak suretiyle geçici olarak istihdam edilmektedir.

Kurumumuzda fiilen çalışan personele ilişkin cinsiyet, yaş, eğitim, hizmet sınıfı ve unvan durumuna göre dağılımları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2 Personelin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 3 Personelin Yaş Durumuna Göre Dağılımı**Tablo 4** Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 5 Personelin Hizmet Sınıfı Durumuna Göre Dağılımı**Tablo 6** Personelin Unvan Durumuna Göre Dağılımı

Unvan	2018	2019
Başkan Yardımcısı	1	3
Birim Koordinatörü	10	6
Tetkik Hakimi	4	11
İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı	15	15
İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı	0	13
Mali Hizmetler Uzmanı	1	1
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	0	1
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	1	1
Sosyal Hizmet Uzmanı	1	1
Kültür Turizm Uzmanı	0	1
Ulaştırma Uzmanı	0	1
Uzman	2	2
Doktor	0	1
Öğretim Üyesi	1	1
Şube Müdürü	2	1

Unvan	2018	2019
Şef	3	1
Araştırmacı	0	1
Çözümleyici	1	1
Tekniker	1	2
Mütercim	0	1
Memur	20	19
Sürekli İşçi (696)	36	36
Toplam	99	120

5. SUNULAN HİZMETLER

5.1. BİREYSEL BAŞVURULARIN İNCELEMESİ, RESEN İNCELEME VE ARAŞTIRMA

Kurum görev ve yetkileriyle paralel olarak iki faaliyet alanında başvuru kabul etmektedir. Bu alanlardan ilki ayrımcılıkla mücadele ve eşitliktir. Bu kapsamda, kurum kanununda detaylarına yer verilen ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. İkinci alan da, Ulusal Önleme Mekanizması görevi çerçevesinde alıkonulma yerlerindeki özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan bireylerin başvurularıdır.

Kuruma başvurular bizzat yapılabileceği gibi posta, elektronik posta, elektronik başvuru sistemi veya faks yoluyla da yapılabilir. Ayrıca, illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar kanalıyla da Kuruma başvuruda bulunulabilir. Başvurulardan harç veya benzeri adlar altında hiçbir ücret alınmamaktadır.

Başvurucular, Kuruma başvurmadan önce Kurum Kanununa aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep etmelidir. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir. Dava açma süresi içinde Kuruma yapılan başvurular işleme başlamış olan dava açma süresini durdurur.

Başkan, incelemenin özelliğine göre, ihlal iddiasına muhatap olan tarafın ve başvuru sahibinin görüşlerinin alınmasından sonra, resen veya talep üzerine tarafları uzlaş-

maya davet edebilir. En geç bir ay içinde sonuçlandırılması öngörülen uzlaşma; insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali olduğu iddia olunan uygulamaya son verilmesi veya mağdura belli bir tazminatın ödenmesi biçiminde olabilir.

Kurum, başvuruları en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay uzatılabilir. Başvurular hakkında yapılan inceleme sonucunda;

- İncelenemezlik kararı,
- Gerekçeli kabul edilmezlik kararı,
- Gönderme kararı,
- İhlal kararı,
- İdari yaptırım kararı,
- Uzlaşma kararı,
- Ret kararı (İhlal olmadığı)
- Karar verilmesine yer olmadığına dair kararı verilebilir.

Kurum ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, ihlal kararına ek olarak idari yaptırım kararı da verebilir. İhlalden sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri hakkında ihlalin etki ve sonuçlarının ağırlığı, failin ekonomik durumu ve çoklu ayrımcılığın ağırlaştırıcı etkisi

dikkate alınarak bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulayabilir. Bununla birlikte Kurul, verdiği idari para cezasını bir defaya mahsus olmak üzere uyarı cezasına dönüştürebilir.

Kurumun resen inceleme ve araştırma yetkisi de bulunmaktadır. 6701 sayılı Kanuna göre Kuruma yapılacak başvurular Ayrımcılıkla Mücadele ve Ulusal Önleme Mekanizması göreviyle sınırlandırılmıştır. Ancak bu iki görev dışında kalan insan hakları konularında Kurum resen inceleme ve araştırma yapabilir. Kamuoyunda gündeme gelen insan hakları konularını Kurum kendiliğinden inceleme konusu yapabilir.

Kurumun görev ve yetki alanına giren konularda eğer yerinde inceleme ve araştırma yapılacaksa, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin ve diğer kişilerin katılımıyla heyet oluşturulabilir. Yapılan inceleme ve araştırmalar ileri derecede teknik ve mali uzmanlık bilgisi gerektiriyorsa bilirkişi görevlendirilebilir. Kurul ve inceleme ve araştırma yapmaya yetkili Kurum personeli, tanık veya ilgili kişileri dinleyebilir.

Kurumun inceleme ve araştırma konusuyla ilgili olarak gerekçesini belirterek istediği bilgi ve belgelerin, bu talebin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde verilmesi zorunludur. Kurumun bu taleplerine, uyarıya rağmen haklı bir neden olmaksızın belirtilen sürede uymayan kişi ve kuruluşlar hakkında beş yüz Türk lirasından iki bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanabilir.

Yapılan resen incelemeler, resen inceleme kararı alındığı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırılır. Yapılan inceleme ve araştırmaların sonuçları Kurum tarafından bir rapor hâline getirilir. İnceleme ve araştırmalara ilişkin raporlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilebilir, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklanabilir.

5.2. UÖM ZİYARETLERİ VE ZİYARET RAPORLARI

Kurum, ulusal önleme mekanizması olarak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları ceza infaz kurumları, nezarethaneler, geri gönderme merkezleri, rehabilitasyon merkezleri, psikiyatri klinikleri başta olmak üzere hastanelerin ilgili bölümleri, havalimanlarında ve sınır geçiş noktalarında bulunan alıkonulma yerleri, mülteci kampları vb. yerlere herhangi bir başvuru olmadan haberli ve habersiz ziyaretler gerçekleştirilebilir.

Yine UÖM görevi çerçevesinde, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceler ve değerlendirir.

5.3. İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ VE BİLİNÇLENDİRME

Kurumun Paris Prensipleri ile uyumlu olarak yaptığı faaliyetlerden biri de insan hakları eğitimi ve bilinç artırma çalışmalarıdır. Bu kapsamda kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirme kurumun hedeflerinden biridir.

Eğitimin amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi konularındaki temel bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır.

Eğitim konuları 3 ana başlıkta sınıflandırılır. Bunlar:

- İnsan hakları
- Ayrımcılıkla mücadele
- İnsan hakları ve eşitlik kurumunun yapısı, işleyişi, görev ve yetkileri' dir.

Yukarıda sayılan konuların biri veya birkaçında asgari 40 saat insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele eğitimi alanlara, Kurum tarafından katılım belgesi verilir. Sayılan eğitimler Kurum personeli tarafından verilebileceği gibi insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele eğiticileri tarafından da gerçekleştirilebilir.

Buna ek olarak TİHEK, kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi eğitim programlarında da insan hakları eğitimleri vermektedir. Ayrıca Kurum, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu bünyesindeki okullarda okutulmuş insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunur, üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulması için üniversitelerle ortaklaşa faaliyetlerde bulunur.

5.4. GÖRÜŞ BİLDİRME, TAVSİYEDE BULUNMA, İZLEME

Kanunla Kuruma, görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek, insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek görevleri verilmiştir.

Bununla birlikte Kurum, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapma yetkisini haizdir.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak Kurumun bu alandaki bir diğer faaliyetidir.

Kurum gerçekleştirdiği ziyaretlerden sonra yayınladığı raporlardaki tavsiyelerin veya başvuru üzerine verdiği kararlardaki tavsiyelerin izleme ve takibini yapabilir. Gerekli görürse gerçekleştirdiği izleme sonrasında tekrar inceleme ve araştırma yapabilir veya tavsiyede bulunabilir.

5.5. YILLIK RAPOR VE TEMATİK RAPOR HAZIRLAMA

Yıllık raporlar, özel veya tematik raporlar hazırlamak insan hakları kurumlarının sıkça başvurduğu yöntemlerden biridir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu da bu kapsamda; Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle

mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlar.

Kurum, düzenli yıllık raporlar dışında kamuoyunu bilgilendirmek için veya görev alanına ilişkin konularda özel raporlar da yayımlayabilir. Bu raporları, resmi internet sitesinde veya başka surette yayabilir veya muhataplarına ulaştırabilir.

Ayrıca Kurum, paydaşlarından olan Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu, yılda en az bir defa çalışmaları hakkında bilgilendirir.

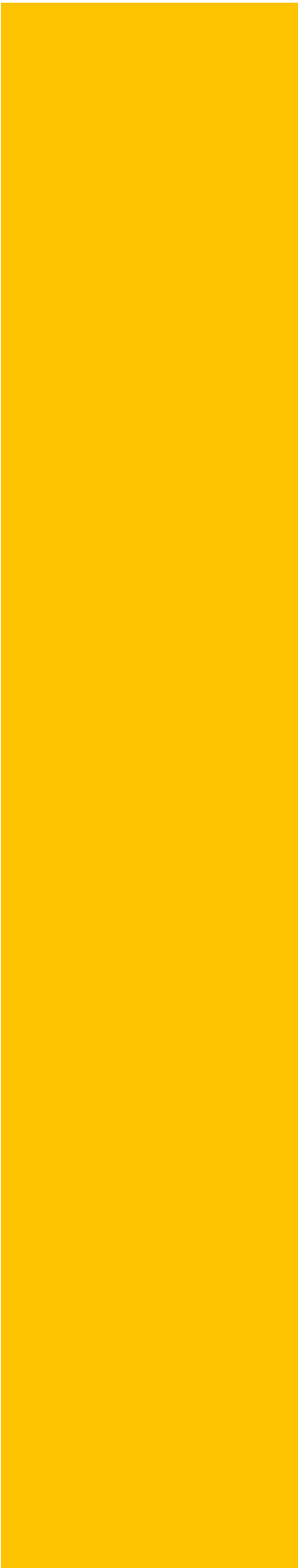
6. İÇ KONTROL SİSTEMİ VE ÖN MALİ KONTROL

İç kontrol sistemi, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerinde etkin bir kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır. Kanunun 55 inci maddesine istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" 31.12.2005 tarihli ve 26040 (3 üncü Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Strateji Geliştirme Birimi tarafından yürütülen iç kontrol çalışmalarının Kurumumuz birimlerinde yaygınlaştırılması çalışmaları 2020/01 sayılı "İç Genelgesi" ile başlatılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca 31/12/2005 tarihli ve 26040 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Malî Hizmetler Biriminin Ön Malî Kontrolüne Tâbi Malî Karar ve İşlemler" başlıklı 4 üncü bölümünde ön mali kontrol kapsamında Başkanlığımız tarafından yerine getirilecek işlemler belirtilmiştir. Bu kapsamda ön mali kontrolü yapılan konular şunlardır;

- Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarıları
- Kadro Dağılım Cetvelleri İşlemleri
- Yan Ödeme Kararnamesi

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. Amaç ve Hedefler

B. Temel Politikalar ve Öncelikler

A. AMAÇ VE HEDEFLER

AMAÇ 1

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi

HEDEF (H.1.1.) Ülkemizde insan hakları bilincini artırmak

HEDEF (H.1.2.) İnsan hakları konusunda uygulama ve gelişmeleri raporlamak

HEDEF (H.1.3.) Uluslararası, bölgesel ve diğer ulusal insan hakları kurum/kuruluşlarla işbirliğini artırmak

HEDEF (H.1.4.) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi kapsamında Kurum etkinliğini artırmak

AMAÇ 2

İşkence ve kötü muameleye karşı etkin mücadele edilmesi

HEDEF (H.2.1.) Alıkonulma merkezlerine yapılan ziyaret sistemini güçlendirmek

HEDEF (H.2.2.) Ulusal önleme mekanizmasını güçlendirmek

HEDEF (H.2.3.) İşkence ve kötü muameleye karşı mücadele bilincini arttırmak

AMAÇ 3

Ayrımcılıkla etkin mücadele edilmesi

HEDEF (H.3.1.) Ayrımcılık yasağı ihlallerinin önlenmesi kapsamında Kurumun etkinliğini artırmak

HEDEF (H.3.2.) Ayrımcılıkla etkin mücadele için farkındalığı artırmak

AMAÇ 4

Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

HEDEF (H.4.1.) Bilişim alt yapısını geliştirmek

HEDEF (H.4.2.) Başvuru sistemini geliştirmek

HEDEF (H.4.3.) Kurum için yeterli ve nitelikli insan kaynağını sağlamak

HEDEF (H.4.4.) Kurumsal tanıtımı artırmak

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda stratejik plan, "kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan" olarak tanımlanmaktadır. Kanunla, kamu idarelerine kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde misyon ve vizyonlarını oluşturmak, amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve uygulamanın izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama görevi verilmektedir.

Bu görev kapsamında Kurumumuz 2019-2023 dönemlerini kapsayan stratejik planını hazırlamıştır. Planın onaylanıp yayınlanması için gereken yasal prosedür henüz tamamlanmamış olduğundan söz konusu plan kamuoyuyla 2019 yılı içerisinde paylaşılacaktır. 2020 yılı içerisinde kamuoyuyla paylaşılacak olan planımızda yer alan amaç ve hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

Kurumumuzun görev ve yetkileri göz önünde bulundurularak 2019-2023 TİHEK Stratejik Plan'ında belirlenen 4 stratejik amaç ve 13 adet belirlenen hedefler yukarıda yer almaktadır.

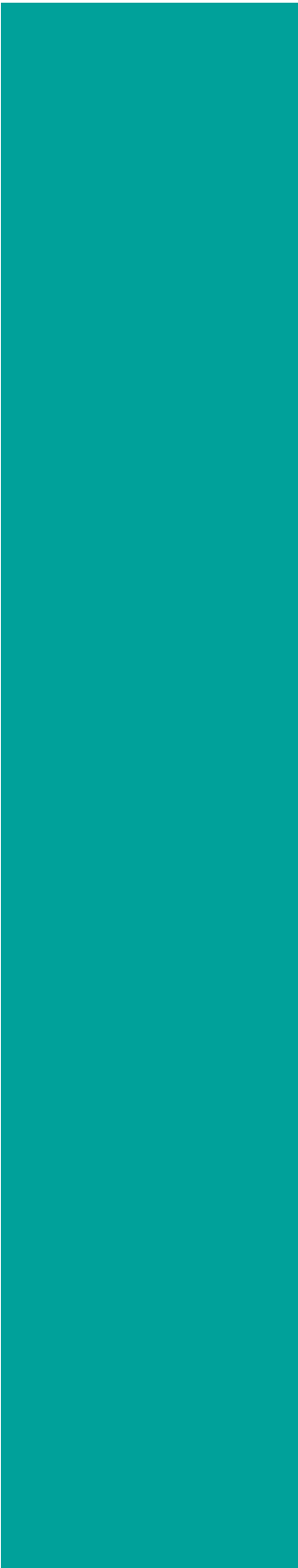
B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Temel politika belgeleri ulusal, sektörel ve tematik strateji belgelerini kapsamaktadır. Bu çerçevede:

- On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)
- Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023)
- İnsan Hakları Eylem Planı (2020-2023)
- Orta Vadeli Mali Plan (2020-2023)
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı
- Yargı Reformu Strateji Belgesi
- Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023)
- Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2019-2023)
- ASPB Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)
- ASPB Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı
- Sağlık Bakanlığı Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı (2011-2023)
- AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı (2016-2019)

Kurumumuzun görev alanı kapsamına girdiğinden üst politika belgeleri olarak belirlenmiştir.

Üst politika belgelerinde genel olarak ulusal strateji belgeleri ve eylem planları temel alınmakla birlikte; insan haklarının evrenselliği ve uluslararası insan hakları hukuku göz önünde bulundurulduğunda uluslararası belgelerin de üst politika belgeleri arasında yer alması değerlendirilebilir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. Mali Bilgiler

B. Performans Bilgileri

A. MALİ BİLGİLER

1. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI¹

Kurumun gelirleri, genel bütçeden yapılacak hazine yardımları, Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler, gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler ve diğer gelirler olarak 4 başlık altında kanunda sayılmıştır.

Kurumumuz mali kaynaklarını özel bütçe gelirleri oluşturmaktadır. Kurumumuz Stratejik Planı'nda yer alan hedeflere ilişkin faaliyetlerin finansmanında özel bütçe gelir kaynağının yanı sıra mevduat faizlerinden de yararlanılmaktadır.

Kurumumuza 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu gereğince tahsis edilen bütçe kapsamında gelir ve giderlere ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 8 2019 Yılı Kurum Gelirleri

Hazine Yardımı		13.151.000
Bütçe Geliri Toplamı		127.621
Mevduat Faizleri	109.065	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (Lojman Kirası)	4.888	
Şartname Basılı Evrak Form Satış Gelirleri	300	
Diğer Gelirler	13.368	
Toplam Gelir		13.278.621

¹ Kesin hesap çalışmalarının devam etmesi nedeniyle 2019 yılı harcama rakamları kesinleşmemiş verilerdir.

Tablo 9 2019 Yılı Bütçe ödenek dağılımı

Personel Giderleri	4.501.000
Sosyal Güvenlik Kur. Devlet Prim Giderleri	577.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.043.000
Cari Transferler	351.000
Sermaye Giderleri	3.500.000
Bütçe Kanunıyla Verilen Ödenek Toplamı (KBÖ)	12.972.000
Yıl İçinde Likit Karşılığı Ödenek Ekleme	1.291.596
Yedek Ödenekten Ekleme	2.487.000
Toplam Ödenek Tutarı	16.750.596

Tablo 10 KBÖ ve Ekleme Sonrası Ödenek ve Harcama Dağılımı

Kodu	Açıklama	Alınan Ödenek	Harcanan	Kalan
01	Personel Gideri	6.927.725	6.922.800	4.925
02	Sosyal Güvenlik Kur. Devlet Prim Giderleri	1.024.746	1.022.732	2.014
03	Mal ve Hizmet Alımları	4.792.125	4.192.715	599.410
05	Cari Transferler	506.000	242.533	263.467
06	Sermaye Giderleri	3.500.000	419.701	3.080.299
Genel Toplam		16.750.596	12.800.482	3.950.115

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 6701 sayılı Kanun'da belirlenen görevler çerçevesinde faaliyet gösterdiği alanlar ve hizmetler aşağıda 5 başlık altında sınıflandırılmıştır. Bunlar;

- Bireysel Başvuruların İncelemesi, Resen İnceleme ve Araştırma
- UÖM Ziyaretleri ve Ziyaret Raporları
- İnsan Hakları Eğitimi ve Bilinçlendirme
- Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma, İzleme
- Yıllık Rapor ve Tematik Rapor Hazırlama

şeklinde düzenlenmiştir.

Bu kapsamda 2019 yılına ait faaliyetlere ilişkin bilgiler söz konusu 5 başlık altında sunulmuştur.

1.1. BİREYSEL BAŞVURULARIN İNCELEMESİ

Kurumumuz, kuruluş kanununda belirtilen görev ve yetkileriyle paralel olarak iki faaliyet alanında başvuru kabul etmektedir. Bu alanlardan ilki Ayrımcılıkla Mücadele Ve Eşitlik, diğeri ise Ulusal Önleme Mekanizması görevi çerçevesinde, ceza infaz kurumları, nezarethaneler, geri gönderme merkezleri, çocuk ve yaşlı bakımevleri, rehabili-

tasyon merkezleri, psikiyatri klinikleri gibi alıkonulma yerlerindeki özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin başvurularıdır. Ancak, Kuruma sadece iki alanda başvuru yapılmamakta, diğer konulara ilişkin başvuru dilekçeleri de Kurumumuza gönderilmektedir. Söz konusu başvuru dilekçeleri; ön incelemesi yapılarak Kurumumuzun görev ve yetkileri kapsamında kategorilere ayrılmakta; bu çerçevede, işlemleri ilgili birimlerce yürütülmektedir. Bu kategoriler mutlak olmayıp; ihlal incelemesi sürecinde farklı değerlendirmelere de tabi tutulabilmektedir. Söz konusu kategoriler şu şekildedir:

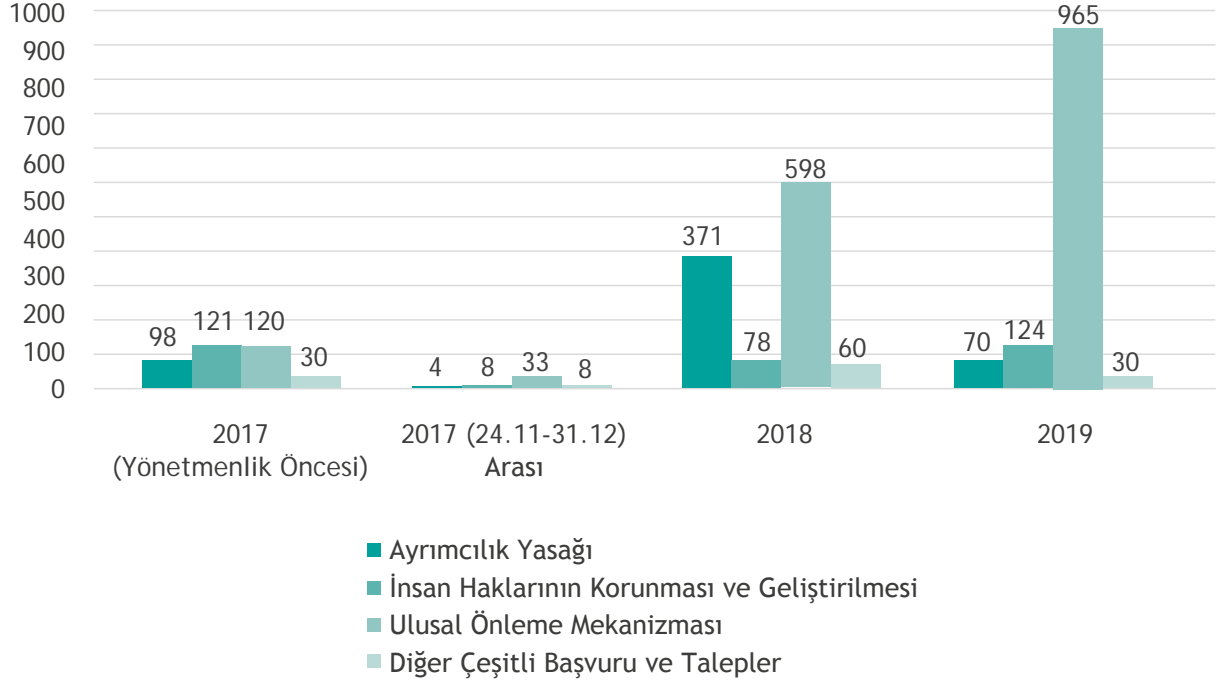
- Ayrımcılıkla Mücadele Görevi kapsamına giren başvurular
- Ulusal Önleme Mekanizması Görevi kapsamına giren başvurular
- İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Görevi kapsamına giren başvurular
- Diğer Çeşitli Başvuru ve Talepler

6701 sayılı Kanunda, Kanunun "uygulama yönetmeliği" yayımlandıktan sonra başvuruların alınabileceği belirtilmiş olup; söz konusu Yönetmelik 24.11.2017 tarihinde yayımlandığından dolayı; bu tarih öncesindeki başvurular

farklı inceleme usullerine tabi tutulmuştur. Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ise Kurum resmi olarak başvuru almaya başlamıştır.

Kurumun tanıtım faaliyetleri sonucunda, yapılan başvuruların da yıllara göre artış gösterdiği görülmektedir. Bu çerçevede, Kurumumuza yapılan bireysel başvuruların yıllara göre dağılımı aşağıdaki şekildedir:

Şekil 3 Yıllara Göre Bireysel Başvuru Sayıları

Tablo 11 Yıllar İtibariyle Kuruma Yapılan Başvuru Sayıları ve Kategorileri

KATEGORİLERİ/ YILLAR	2017 (Yönetmelik Öncesi)	2017	2018	2019
AYRIMCILIK YASAĞI	98	4	371	70
İNSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ	121	8	78	124
ULUSAL ÖNLEME MEKANİZMASI	120	33	598	965
DİĞER ÇEŞİTLİ BAŞVURU VE TALEPLER	30	8	60	30
TOPLAM	369	53		
GENEL TOPLAM	422		1107	1189

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi Kurumumuza 2019 yılı içerisinde 1189 başvuru yapılmıştır. Söz konusu başvurular ilgili mevzuat hükümlerinde yer alan "Ön inceleme koşulları" çerçevesinde inceleme ve araştırmaya

tabi tutulmuştur. Ön incelemenin koşulları 6701 sayılı Kanun ve söz konusu Kanun'un Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte düzenlenmiştir.

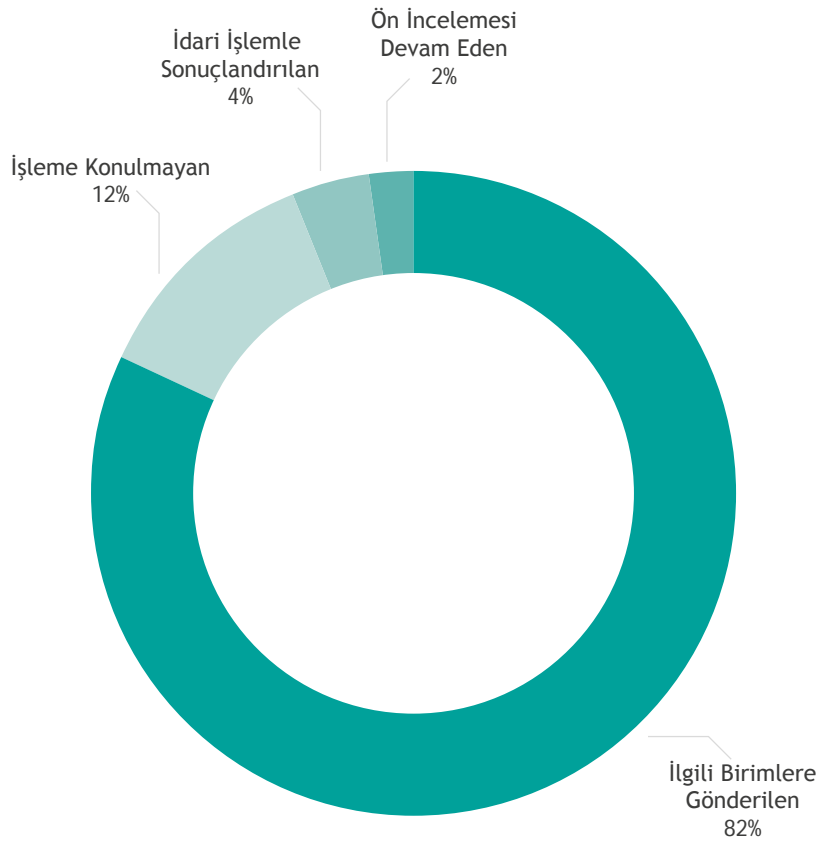
Bu çerçevede,

- Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler,
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemlere ilişkin başvurular,
- Kurumun görev alanı içerisine girmeyen başvurular,
- Hakkın kötüye kullanılması niteliğindeki başvurular,
- Dava konusu olmuş başvurular,

İşleme konulmamaktadır. Bu başvurular kapsamında değerlendirilen 148 başvuru Kurumumuzca işleme konulmamıştır.

Söz konusu inceleme ve araştırmalar neticesinde, başvuru dilekçesi ve eklerinde ön inceleme koşulları bakımından bir aykırılık bulunmaması halinde esas inceleme yapılması için; aykırılık bulunmakla birlikte resen inceleme kapsamında değerlendirilmesi için dilekçe ve ekleri ile birlikte ilgili birime gönderilmektedir. Bu kapsamda, ön inceleme süreci sonucunda başvurulara yapılan işlemler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Şekil 4 Başvurulara Yapılan Ön İnceleme

Grafikte de görüldüğü gibi, 01 Ocak- 31 Aralık 2019 tarihleri arasında Kurumumuza 1189 başvuru yapılmıştır. Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulmaktadır.

İşleme konulmayacak başvuru kategorisine girmeyen 980 başvuru, esas inceleme süreci için ilgili birim-

lere gönderilmiştir. Söz konusu başvurular ilgili birimlerce sonuçlandırılmakta; faaliyet raporunun ilerleyen bölümlerinde esas inceleme sürecine ilişkin ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

Öte yandan, Kurumumuza ulaştırılan çeşitli dilekçelerden 43'ü idari işlemlerle sonuçlandırılmıştır. İdari işlemler-

le sonuçlandırılan başvurular hakkında Kurumumuzca tesis edilecek işlem bulunmadığı gerekçesiyle ilgili idareye yönlendirilmiş; adres ve iletişim bilgisi bulunmaması gibi başvurana tebliğ imkanı bulunmayan hallerde arşive kaldırılmış; bilgi ve belge talebi niteliğindeki başvurularda ise istenen bilgi ve belgeler başvuruculara ulaştırılarak idari işlemler tamamlanmıştır. Ayrıca, inceleme süresi Kanunda 3 ay olarak düzenlendiğinden; söz konusu başvurular dışında, 2019 yılı sonunda ön inceleme süreci devam eden 18 başvuru bulunmaktadır.

Kurumumuz tanıtım ve bilinçlendirme faaliyetleri kapsamında bireysel başvurulara ilişkin bilgilendirmelerde de bulunmaktadır. Bu kapsamda, telefon ve e-mail yoluyla Kuruma ulaşan kişiler ile yüz yüze görüşmek ve bilgi almak için gelen kişilere başvuru süreçlerine ilişkin bilgilendirme yapılmaktadır. Kuruma başvurulabilecek konulara ilişkin olduğu değerlendirilen taleplere ilişkin olarak ön inceleme koşulları, başvuru yapılış ve sonuçlandırma

usullerine ilişkin, Kurumun görev alanına girmeyen konularda ise başvurulabilecek diğer mekanizmalar hakkında bilgilendirme yapılmakta, hukuksal yol gösterilmektedir. Bu çerçevede 2019 yılı içerisinde, Kuruma mail, telefon ve Kuruma gelerek iletişime geçmiş olan toplam 481 başvuran ile görüşme sağlanmış ve bilgilendirme yapılmıştır.

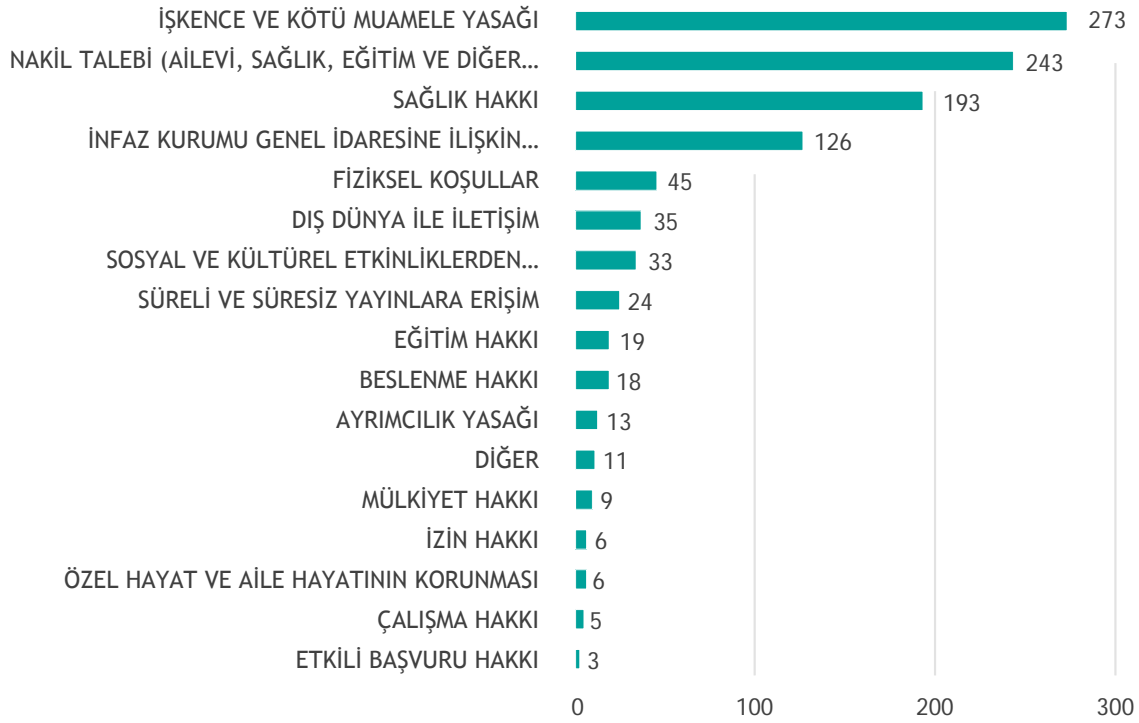
1.1.1. BAŞVURULARDA YER ALAN ŞİKAYET VE TALEPLER

Başvurularda yer alan talep ve şikayetlerin konularına göre dağılımı aşağıdaki şekildedir. Konular ön inceleme aşamasında, dilekçe ve başvuru formlarının ilk değerlendirilmesi sonucu oluşturulmuş olup; bu konular ihlal inceleme sürecinde muhataptan alınan bilgi ve belgeler sonucunda esas değerlendirmesinde farklılık gösterebilmektedir. Öte yandan, bir başvuruda birden fazla şikayet konusu dile getirildiğinden; başvuru sayısı ve şikayet konuları uyuşmamaktadır. Bu nedenle başvuru sayısı 1189 olarak görünmesine rağmen şikayet ve taleplerin toplamı 1286 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 12 Ulusal Önleme Mekanizması Başvuru Konuları

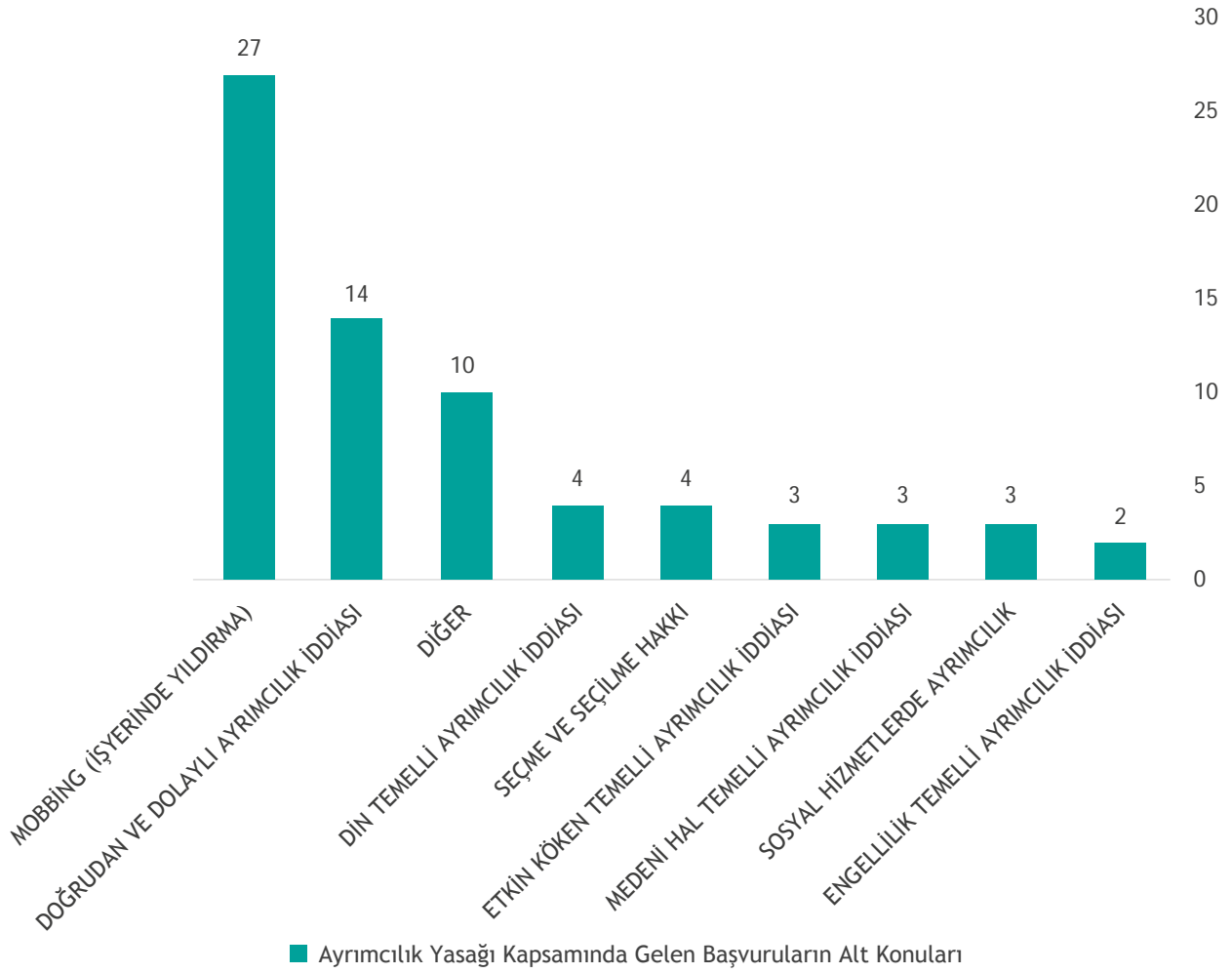
İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE YASAĞI	273
NAKİL TALEBİ (AİLEVİ, SAĞLIK, EĞİTİM ve DİĞER SEBEPLER DAHİL)	243
SAĞLIK HAKKI	193
İNFAZ KURUMU GENEL İDARESİNE İLİŞKİN ŞİKAYETLER	126
FİZİKSEL KOŞULLAR	45
DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM	35
SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLERDEN FAYDALANDIRILMA	33
SÜRELİ VE SÜRESİZ YAYINLARA ERİŞİM	24
EĞİTİM HAKKI	19
BESLENME HAKKI	18
AYRIMCILIK YASAĞI	13
MÜLKİYET HAKKI	9
ÖZEL HAYAT VE AİLE HAYATININ KORUNMASI	6
İZİN HAKKI	6
ÇALIŞMA HAKKI	5
ETKİLİ BAŞVURU HAKKI	3
DİLEKÇE HAKKI	2
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ	2
YARGILAMA SÜREÇLERİ	2
BİLGİ VE BELGE TALEBİ	1
İHBAR VE ŞİKAYET	1
ÖZGÜRLÜK VE GÜVENLİK HAKKI	1
SEÇME VE SEÇİLME HAKKI	1
YAŞAM HAKKI	1
Toplam	1062

Ulusal Önleme Mekanizması Başvuru Konuları

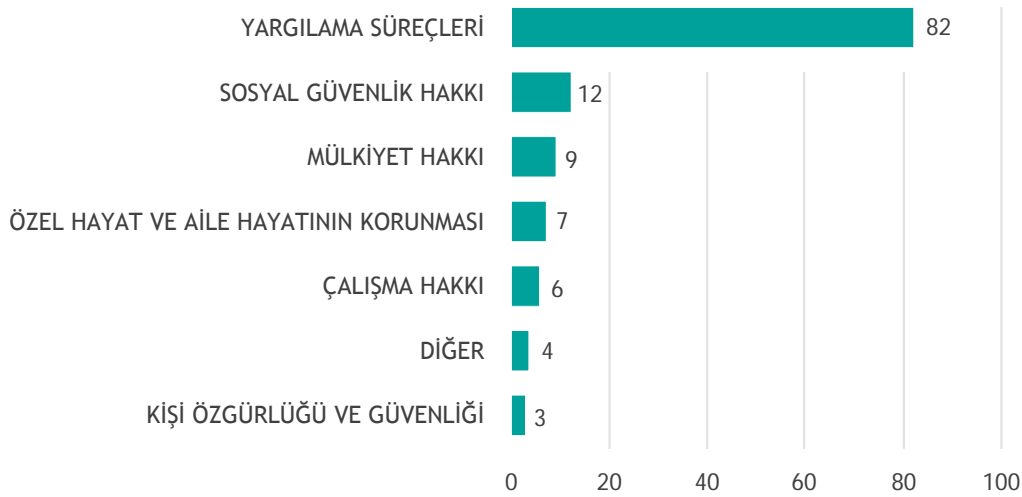
Tablo 13 Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamına Giren Başvurular

MOBBİNG (İŞYERİNDE YILDIRMA)	27
DOĞRUDAN VE DOLAYLI AYRIMCILIK İDDİASI	14
DİN TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	4
SEÇME VE SEÇİLME HAKKI	4
ETNİK KÖKEN TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	3
MEDENİ HAL TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	3
SOSYAL HİZMETLERDE AYRIMCILIK	3
ENGELLİLİK TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	2
YARGILAMA SÜREÇLERİNDE AYRIMCILIK İDDİASI	2
GEBELİK TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	1
SERVET TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	1
SİYASİ VE FELSEFİ GÖRÜŞ TEMELLİ AYRIMCILIK İDDİASI	1
DİĞER	5
Toplam	70

Tablo 14 İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Alanında Gelen Başvuru Alt Konuları

YARGILAMA SÜREÇLERİ	82
SOSYAL GÜVENLİK HAKKI	12
MÜLKİYET HAKKI	9
ÖZEL HAYAT VE AİLE HAYATININ KORUNMASI	7
ÇALIŞMA HAKKI	6
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ	3
ÇOCUK HAKLARI	1
DİN VE VİCDAN ÖZGÜRLÜĞÜ	1
ENGELLİ HAKLARI	1
LEKELENMEME HAKKI	1
SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ	1
Toplam	124

■ İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Alanında Gelen Başvuru Alt Konuları

Tablo 15 Diğer Çeşitli Başvuru ve Talepler

BİLGİ VE BELGE TALEBİ	10
DİĞER TALEPLER	9
SOSYAL YARDIM VE İŞ TALEBİ	6
MADDİ YARDIM TALEBİ	5
Toplam	30
GENEL TOPLAM	1286

1.1.2. ULUSAL ÖNLEME MEKANİZMASI KAPSAMINDA GELEN BAŞVURULARA YAPILAN İŞLEMLER

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının j bendi uyarınca "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

Başvurular, 6701 sayılı Kanun ve "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde incelemekte ve sonuçlandırmaktadır. Kurum, yapılan başvuruları veya resen yaptığı incelemeleri başvuru ve resen inceleme kararı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırmaktadır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay süreyle uzatılabilmektedir.

Kurumun bu konudaki en önemli fonksiyonlarından birisi, ulusal önleme mekanizması kapsamında, başvuru üzerine veya resen inceleme yapabilmesi ve suç duyurusunda bulunabilmesidir.

Kurumumuza ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında 1 Ocak 2019 - 31 Aralık 2019 tarihleri arasında 965 başvuru yapılmış olup aynı tarihler arasında 2019 yılına ait 952 başvuru ile 2018 yılından devreden 103 başvurunun incelemesi yapılmıştır. 13 başvuru ise ön inceleme aşamasında idari işlemlerle sonuçlanmıştır. Bu sayı geçen yılda ulaşılan rakamın neredeyse iki katıdır. Kuruma yapılan başvurulardaki bu artış, TİHEK'in toplumdaki tanınırlığının ve bilinirliğinin arttığını ve Kurumun da insan hakları ihlalleri ile ilgili olarak çalışmalar yaptığını göstermesi bakımından önemlidir.

Tablo 16 Ulusal Önleme Mekanizması Kapsamında Başvulara İlişkin Yapılan İşlemler

Yapılan İşlemler	SAYI
Kanuni Gerekçeler Sebebiyle İşleme Konulmayan Başvurular	17
Geçerli Bir Başvuru Şartını Taşımadığı Anlaşılarak Değerlendirilmesi için CTE'ye İletilen Başvurular	543
Nakil Taleplerinin Değerlendirilmesi için İlgili Makama İletildiği Başvurular ²	272
İhlal İddiasının Yerinde Giderilebileceği Gerekçesiyle ve İnceleme Yapılması için İlgili Makama Gönderilen Başvurular -Gönderme Kararı-	108
İncelenemezlik Kararıyla Sonuçlandırılan Başvurular	40
Uzlaşmanın Tespitine İlişkin Kararlar	22
Kabul Edilmezlik Kararıyla Sonuçlandırılan Başvurular	9
İhlal Tespit Edilmeyen Başvurular	11
İhlal Tespit Edilen Başvurular	1
Karar Verilmesine Yer Olmadığına Dair Kararla Sonuçlandırılan Başvurular	2
Bir Sonraki Yıla Devreden Başvurular	29
Toplam	1055

1.1.3. AYRIMCILIKLA MÜCADELE GÖREVİ KAPSAMINDAKİ BAŞVURULARA YAPILAN İŞLEMLER

6 Nisan 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulu'nda kabul edilen 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile ayrımcılık yasağı ile ilgili olarak ulusal mevzuatımızdaki en kapsamlı düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

6701 sayılı Kanun ile Kurum, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere kurulmuştur.

Kanunun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlığını taşıyan 3. maddesi uyarınca; "Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

Ayrımcılıkla mücadele görevi çerçevesinde, 2019 yılı içerisinde Kurumumuza şahsen, posta, faks, telefon ve diğer yollarla iletilen ve Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimine intikal eden başvurulardan 28 dosya hakkında esaslan inceleme başlatılmıştır. Kuruma yapılan ve esaslan inceleme başlatılan başvuruların önemli bir kısmının konusunu iş yerinde yıldırma (mobbing) iddialarına ilişkin başvurular oluştururken medeni hal, cinsiyet, engellilik, siyasi ve felsefi görüş temellerinde ayrımcılık iddialarını içeren çeşitli başvurular da bulunmaktadır. İncelenen başvurular; iddiaların araştırılarak cevaplandırılması, konuya ilişkin bilgi ve belgelerin Kuruma iletilmesi amacıyla ilgili kişi ve kuruluşlara gönderilmiş, ayrıca inceleme yetkilileri tarafından gerekli görülen durumlarda yerinde incelemeler yapılmış ve tanıklar dinlenmiştir.

Esaslan incelenmesine karar verilen söz konusu başvuruların 6'sı hakkında KABUL EDİLMEZLİK, 2'si hakkında İNCELENEMEZLİK, 3'ü hakkında İHLAL kararı, 1'i hakkında İHLAL OLMADIĞI kararı verilmiş olup, 6'sı hakkında idari işlem yapılmış olup 10 dosya hakkında ise inceleme devam etmektedir.

² Not. Nakil taleplerinin değerlendirilmesi için ilgili makama iletildiği başvurular ile geçerli bir başvuru şartını taşımadığı anlaşılan ve değerlendirilmesi için ilgili kuruma iletilen başvurular idari işleme(yazışma) sonuçlandırılmıştır.

Tablo 17 Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamındaki Başvurulara İlişkin Yapılan İşlemler

Yapılan İşlemler	Karar Sayısı
Kabul Edilmezlik Kararı	6
İhlal Kararı	3
İhlal Olmadığı Kararı (Ret Kararı)	1
İncelenemezlik Kararı	2
İdari İşlem Yoluyla Sonuçlandırılanlar	6
İncelemesi Devam Eden Dosya	10
Toplam	28

1.1.4. RESEN İNCELEME VE ARAŞTIRMA

6701 sayılı Kanunun "Kurumun görevleri" başlıklı 9 uncu maddesinde yer alan "İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" çerçevesinde 11 adet resen inceleme gerçekleştirilmiştir.

Ulusal Önleme Mekanizması kapsamında 2 adet resen inceleme yapılmış biri hakkında (yoğun bakımda kelepçeli tutulma) ihlal kararı verilmiş, diğeri(gözaltındaki kadınlara başörtüsü yerine bone verilmesi) hakkında incelemeye konu husus ortadan kalktığından karar verilmesine yer olmadığı kararı verilmiştir.

Ayrımcılıkla Mücadele kapsamında Denizli'de yapılan yerinde inceleme sonucu resen inceleme ihlal kararı ile sonuçlanmıştır. Aksaray'da yapılan yerinde inceleme sonucu resen inceleme müzekkeresi ihlal kanaati ile Kurul'a sunuldu ve karar henüz alınmadı.

İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun aldığı resen inceleme kararı ile Denizli'de işyerinin vitrinine "İran, Suriye, Afgan müşteri bu dükkâna giremez, alışveriş yapamaz, girse bu mekânda dayak yer" şeklinde afiş asan esnaf hakkında inceleme başlatılmıştır. İnceleme sonrasında Kurul tarafından ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine karar verilerek 60 bin tl para cezasına karar verilmiştir. Ancak esnafın pişmanlığı ve ekonomik durumunu göz önünde bulunduran Kurul idari para cezası "uyarı cezası"na dönüştürmüştür.

İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi kapsamında 7 adet resen inceleme başlatılmış olup Kurul tarafından yapılan inceleme sonrası ihlal olmadığı yönünde karar verilmiştir.

Tablo 18 Resen İnceleme Türleri

Resen İncelemeler	Sayı
Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik	2
İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi	7
Ulusal Önleme Mekanizması	2
Toplam	11

1.2. ÜÖM ZİYARETLERİ VE ZİYARET RAPORLARI

TİHEK, ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat dahilinde işkence ve kötü muamele ile mücadele etmekte resen veya başvuru üzerine iddiaları incelemekte, araştırmakta, karara bağlamakta ve bunların sonuçlarını takip etmektedir. Ulusal Önleme Mekanizması olarak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulunduğu,

- Ceza İnfaz Kurumları,
- Nezarethaneler,
- Mülteci Kampları,
- Geri Gönderme Merkezleri,
- Rehabilitasyon Merkezleri,
- Psikiyatri klinikleri vb.

alikonulma mekanlarına haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmektedir. Ziyaretlere ilişkin raporlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmekte ve Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna da açıklanmaktadır.

Ayrıca ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek hususunda da Kurumumuz görev ve yetkilidir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında 35 adet ziyaret gerçekleştirilmiş-

tir. Bunların 15 ini ceza infaz kurumu oluşturmaktadır. Söz konusu ziyaretlerin gerçekleştirildiği merkez/kurumlar şunlardır:

- Ankara Sincan Çocuk Ceza İnfaz Kurumu
- Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Bolu Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri
- Denizli D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Bozkurt Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu
- Adana Şehir Hastanesi Yüksek Güvenlikli Psikiyatri Servisi
- Osmaniye Cevdetiye Geçici Barınma Merkezi
- Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Manisa Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi
- Ankara Esenboğa Havalimanı Transit Geçiş Noktası
- Ankara Ümitköy Huzurevi
- Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi
- Kütahya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Kütahya Açık Ceza İnfaz Kurumu
- Kütahya Huzurevi, Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
- Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı Huzurevi
- Rize Kalkandere Açık Ceza İnfaz Kurumu
- Elazığ 1 Nolu Ceza İnfaz Kurumu
- Elazığ 2 Nolu Ceza İnfaz Kurumu
- Elazığ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Ankara Fatma Üçer Huzurevi, Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
- Samsun Özel Dr. Nejat Akyol Bakım Merkezi
- Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Van Kurubaş Geri Gönderme Merkezi
- Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Konya Mevlana Çocuk Evleri Sitesi
- Konya Özel Umut Bakım Merkezi
- Bursa İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri

- Bursa Mimar Sinan Özel Bakımevi
- Muğla E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Muğla Çocuk Destek Merkezi
- Muğla Ula Geri Gönderme Merkezi
- İstanbul Prof. Dr. F. Kerim-Nilüfer Gökay Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
- Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Şanlıurfa Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri

2019 yılı içerisinde Kurul tarafından kabul edilen ve ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında gerçekleştirilen izleme ziyaretleri sonucu hazırlanan ve ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik tavsiyeleri içeren raporlar aşağıda yer almaktadır:

- Miad Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü Ziyaret Raporu
- Adana Sarıçam Geçici Barınma Merkezi Ziyaret Raporu
- Samsun Özel Dr. Nejat Akyol Özel Bakım Merkezi Ziyaret Raporu
- Malatya Beydağı Geçici Barınma Merkezi Ziyaret Raporu
- Gaziantep Geri Gönderme Merkezi Ziyaret Raporu
- Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu
- Ordu E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Kadın Koşulları Ziyaret Raporu
- Bolu Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri Ziyaret Raporu
- Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu
- Osmaniye Cevdetiye Geçici Barınma Merkezi Ziyaret Raporu
- Ümitköy Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Ziyaret Raporu
- Sincan Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu
- Esenboğa Havalimanı Transit Alanı Ziyaret Raporu

- Denizli Bozkurt Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu
- Denizli D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu
- Adana Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastanesi Ziyaret Raporu
- Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu

1.3. EĞİTİM ÇALIŞMALARI VE FARKINDALIK ARTIRICI ÇALIŞMALAR

1.3.1. EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Kurumumuz insan haklarının korunması, geliştirilmesi, ayrımcılıkla mücadele etme konularında insanları bilinçlendirme ve insan haklarına saygı anlamında toplumsal farkındalığı geliştirme amacıyla eğitim faaliyetleri yürütmektedir.

Bu kapsamda;

23-27 Ocak 2019 tarihleri arasında Antalya'da Kurumumuz çalışanlarına yönelik Ayrımcılık Yasağı Eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitimler Anayasa Mahkemesi Raportörleri ve Kurul Üyesi Sn. Harun Mertoğlu tarafından verilmiştir. Ayrıca Birim Koordinatörlerinin sunumlarıyla Yıllık Değerlendirme Toplantısı yapılmıştır. Eğitime ve toplantılara Kurul Üyeleri, Kurum Koordinatörleri ve Uzmanları ile Anayasa Mahkemesi Raportörleri katılım sağlamışlardır.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nde göreve başlamış ve başlayacak olan aday memurlara insan hakları tarihi, insan haklarının genel teorisi, insan hakları koruma mekanizmaları ve ayrımcılıkla mücadeleye ilişkin insan hakları ve eşitlik eğitimi verilmiştir. Kurumumuz tarafından 23 ve

30 Ocak 2019 tarihlerinin yanı sıra 6 ve 13 Şubat 2019 tarihlerinde de aday memurlara insan hakları konusunda eğitim düzenlenmiştir.

Aday Memur Eğitimleri kapsamında Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği göreve başlamış olan uzman yardımcılarında, aday memur eğitimi kapsamında 29.03.2019 tarihinde insan hakları tarihi, insan haklarının genel teorisi ve insan hakları koruma mekanizmalarına ilişkin insan hakları eğitimi verilmiştir.

9 Eylül 2019 tarihinde 107. Dönem kaymakam adayları hizmet içi eğitim programı kapsamında insan hakları, insan haklarının ulusal düzeyde korunması ve koruma mekanizmaları konusunda Kurum Başkanımız tarafından eğitim verilmiştir.

20 Eylül 2019 tarihinde hizmet içi eğitim programları kapsamında Kurumumuza gelen "İçişleri Bakanlığı AB Uzman Yardımcıları" na Kurumumuzu tanıtıcı eğitim verilmiştir.

24 Ekim 2019 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Aday Memur Eğitimi kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığının telekonferans sistemi ile 310 aday memura insan hakları konusunda eğitim verilmiştir.

25 Ekim 2019 tarihinde, Özel Engelli Bakım Merkezleri Derneği tarafından İzmir’de düzenlenen toplantıya katılım sağlanarak yaklaşık 120 bakım merkezi yöneticisine “TİHEK’in görevleri (insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, ayrımcılıkla mücadele ve UÖM) ile engelli bakım merkezlerinde insan hakları standartları” konulu bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Ankara Personel Eğitim Merkezi tarafından “10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü” münasebetiyle 13.12.2019 tarihinde düzenlenen programa katılım sağlanarak hizmet içi eğitim gören infaz ve koruma memurlarına yönelik sunum gerçekleştirilmiştir.

1.3.2. FARKINDALIK ARTTIRICI ÇALIŞMALAR

Çalışma Yaşamında Ayrımcılıkla Mücadele Konferansı

17 Nisan 2019 tarihinde Ankara’da Uluslararası Çalışma Örgütü, Ulusal İnsan Hakları Küresel Ağı ve Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı’ndan üst düzey temsilcilerin, ülkemizde çalışma yaşamında ayrımcılıkla mücadelede önemli görevler üstlenen kamu kurumları ile işçi, memur ve işveren sendikaları konfederasyonu başkanlarının ve çok değerli akademisyenlerin katılımıyla **“Çalışma Yaşamında Ayrımcılıkla Mücadele Uluslararası Konferansı”** düzenlenmiştir. Konferans kapsamında gerçekleştirilen oturumlarda, çalışma yaşamında ayrımcılıkla mücadele olgusu engelli bireyler, kadınlar, mülteciler gibi hassasiyet arz eden kesimler açısından değerlendirilmiştir. Çalışma yaşamında insan haklarının korunması, eşitlik ilkesinin gözetilmesi ve istihdamda ayrımcılık yasağı ihlali ile mücadeledeki roller çok yönlü ve çok aktörlü olarak ele alınmış, karşılaşılan sorunlar

ve çözüm önerileri çerçevesinde çalışma yaşamında eşitlikçi politikaların ve sosyal diyalogun geliştirilmesi için izlenmesi gereken stratejileri üzerinde durulmuştur.

Ailenin Korunması Hakkı Sempozyumu

29-30 Nisan 2019 tarihlerinde “Vakit Aile Vakti” sloganıyla Uluslararası Ailenin Korunması Hakkı” temalı 2. Uluslararası İnsan Hakları Sempozyumu düzenlemiştir.

Uluslararası Sempozyuma 16 farklı ülkeden akademisyen, yazar ile sivil toplum, kamu kuruluşu ve uluslararası örgüt temsilcisi katılmıştır. Temsilciler tarafından sunulan 46 tebliğ ile konunun önemi de vurgulanmaya çalışılmış ve aile konusunda deneyim paylaşımı yoluyla mevcut sorunların tespiti ve bunlara ortak akılla çözüm aranmıştır.

İki gün süren Sempozyumda toplamda on bir oturum gerçekleştirilmiştir. Oturumlarda; Sürdürülebilir Kalkınma ve Ailenin Korunması Hakkı, Ailenin Korunması ve Farklı Ülkelerdeki Uygulamalar, Ailenin Korunmasında Farklı Yaklaşımlar, Ailenin Şiddetten Korunması ve Devletin Müdahalesi, Uluslararası Belgelerde Ailenin Korunması Hakkı, Din ve Aile, Toplum, Göç ve Aile, Ailede Çocuğun Korunması, Ailenin Korunması ve Boşanma, Ailenin Korunması ve Medya Bağımlılığı, Aile Hukukunda Tahkim ve Arabuluculuk Müessesesi konuları ele alınmıştır.

Sempozyum ile aile konusunda gerek ulusal ve uluslararası mevzuattan gerekse de devlet, medya, göç, madde bağımlılığı, boşanma gibi hususlardan kaynakla-

nan sorunların tespiti ve bunların çözümüne yönelik fikir alışverişleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda; sağlıklı toplumların en temel ve vazgeçilemez biriminin aile olduğu, çocukların gelişimi ve esenlikleri için ailenin doğal ortamlar oluşturduğu, aile kurumunun korunmasının top-

lum ve devletin temel yükümlülüğü olduğu gibi bireylerin de toplum ve devletten talep edebileceği temel bir insan hakkı olduğu, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin hayata geçirilmesinde ailenin temel faktörlerden biri olduğu, ailenin korunmasına yönelik tehditler karşısında alınan tedbirlerin yetersiz olduğu, ailenin korunmasında özgürlük ve genel ahlak dengesinin gözetilmesi, aile konusunda medyanın olumsuz etkilerine karşı proaktif yaklaşımla mücadele gerekliliği, ulusal ve uluslararası mevzuatların olumsuz etkilerinin giderilmesi, zorunlu göçün aileye olumsuz etkilerine karşı önlem alınması, madde bağımlılığı ve kötü alışkanlıklarla mücadele edilmesi, boşanmalarda çocuğunun haklarının gözetilmesi, aile kurumunu güçlendirmeye yönelik uzlaşma mekanizmalarının etkin işletilmesi hususları vurgulanmıştır.

Uluslararası Sempozyum sonuç bildirgesi ile sona ermiştir.

Sempozyumda sunulan tebliğler kitaplaştırılarak kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, son dönemde medyada çokça yer alan, insan onuruna, yaşam hakkına, toplum hayatına, özel hayata ve aile hayatına zarar veren şiddet sorununa çözümler üretmek, toplumda artan şiddet olgusuna dikkat çekmek, şiddetle mücadelede getirilen mekanizmaların etkililiğini değerlendirmek ve şiddetle mücadelede çok yönlü/ bütüncül politikalar belirlemek amacıyla 15-16 Kasım 2019 tarihlerinde Ankara'da "Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı" düzenlenmiştir.

Çalıştayda 60'a yakın akademisyen, kamu kurumu ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri müzakereci olarak

fikirlerini, eleştirilerini ve çözüm önerilerini dile getirme fırsatı bulmuştur.

Çalıştayda ayrıca çok yönlü olarak ele alınmaya çalışılan şiddet olgusunun ortaya çıktığı tüm toplumsal yapılar ve toplumsal süreçler kapsamlı olarak irdelenmiştir. Aynı zamanda tanımından türlerine, şiddet olgusunu ortaya çıkaran sebeplerden toplumsal sonuçlarına kadar geniş bir yelpazede şiddet olgusu her yönüyle irdelenerek, insan onurunun merhamet odaklı korunduğu, şiddetten uzak mutlu bir toplumun güçlendirilmesine yönelik önerilerin raporlanması amacıyla insan hakları felsefesi, psikoloji ve din boyutuyla şiddet olgusu, istatistiklerle şiddet olgusu, ailenin korunması ve aile içi şiddetin önlenmesi, toplumsal değerler ve şiddetle mücadele, eğitim hayatında şiddet, çalışma hayatında şiddet, spor ve şiddet, şiddetin önlenmesi ve medya konularında eşzamanlı oturumlar düzenlenmiştir.

Çalıştayda toplumun kanayan yarası olan şiddetin önlenmesi için farklı bakış açılarının sunduğu pek çok öneriye yer verilmiş. Çocukları şiddetten uzak bireyler olarak yetiştirmek için eğitim sisteminin buna göre düzenlenmesi ve eğitimde öncelikle iyi bir insan olma konusuna odaklanılması öne çıkan öneriler arasında olmuştur. Medya, şiddeti tasvip edici ve şiddete yönelik merak uyandırıcı bir dil kullanmaktan vazgeçilmesi vurgulanmıştır. Sömürgecilik, çevreye yönelik zararlar, gettolaşma ve mekânsal adaletsizlik şiddetin mekânsal boyutuyla ilgili olduğundan, şiddet üretmeye sebep olacak fizikî mekânların yeniden düzenlenmesi ve ıslah edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Cezalandırıcı adalet anlayışından onarıcı adalet anlayışına geçilmesi, şiddetin önlenmesinde etkin rol oynayabileceği ifade edilmiştir.

Sonraki süreçte ise çalıştayda konuşulan, tartışılan meselelerin, sorunlar için getirilen önerilerin gelecek için bir fayda sağlaması amacıyla sonuç bildirisi oluşturularak kamuoyu ile paylaşılmıştır. Çalıştaydan edinilen çıktıların kitaplaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

Yaşlı Hakları Konferansı ve Ayrımcılıkla Mücadele İstişare Komisyonu Toplantısı

Kurumumuz tarafından 2 Aralık 2019 tarihinde Ankara'da yaşlı haklarının ve yaşlılara yönelik ayrımcılığın çeşitli yönleri ile ele alındığı Yaşlı Hakları Konferansı düzenlenmiştir. Konferansta yaşlılık alanı "İhmal Edilen Bir Alan Olarak Yaşlı Hakları" ve "Bir Ayrımcılık Türü Olarak Yaşlılara Yönelik Ayrımcılık" başlıklı oturumlarda, çok yönlü olarak tartışılmıştır. Yaşlı Hakları Konferansı'nı takiben Yaşlı Hakları konulu İstişare Komisyonu Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Çalıştaydan edinilen çıktıların kitaplaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

10 ARALIK DÜNYA İNSAN HAKLARI HAFTASI ETKİNLİKLERİ

Ulucanlar Cezaevi Programı

İnsan Hakları Evrensel Beyannamenin kabul edilmesinin 71. yıl dönümü dolayısıyla Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Ankara Valiliği İl İnsan Hakları Kurulu tarafından 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nde Ankara Ulucanlar Yarı Açık Cezaevi Kültür ve Kongre Merkezi'nde ortaklaşa bir program gerçekleştirilmiştir. Program Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı Sn. Süleyman Arslan ve Ankara Valisi Sn. Vasip Şahin'in açılış konuşmaları ile başlayıp, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn. Doç. Dr. Başak Kale'nin "Dünyada ve Ülkemizde İnsan

Haklarının Tarihsel Gelişimi" temalı sunumu ile devam etmiştir. Program Ulucanlar Cezaevi Müzesi gezisi ile sona ermiştir.

Gazi Üniversitesi İnsan Hakları Programı

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu tarafından Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü Başkanlığı'nın daveti üzerine 2019 Yılı İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası münasebetiyle 13.12.2019 tarihinde düzenlenen "İnsan Hakları Programı"na katılım sağlamışlardır.

Düzenlenen programda, "İnsan Haklarının Gelişimi: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu" başlıklı sunumlarını gerçekleştirilmiştir. "Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik" başlıklı sunum ile TIHEK'in bu alandaki görev ve yetkileri hakkında bilgi verilmiştir. Sağlık Bilimleri Fakültesi öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin yoğun katılımı ile Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Mimar Kemaleddin Salonu'nda gerçekleşen "İnsan Hakları Programı", konuşmacılara plaket takdiminde bulunulmasının ardından sona ermiştir.

Türk Kızılay'ı Genç Ankara Programı

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Haftası münasebeti ile Türk Kızılay'ı Genç Ankara tarafından 15.12.2019 tarihinde düzenlenen programa katılım sağlanarak "Haklar Temelinde İnsan" temalı bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

İnsan Haklarının gelişim sürecini dönem dönem ele alınarak, "insanı yaşat ki, devlet yaşasın" sözünün önemi vurgu yapılmıştır.

Uluslararası Prof. Dr. Muhammed Hamidullah Anadolu İmam Hatip Lisesi Programı

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Haftası münasebeti ile Uluslararası Prof. Dr. Muhammed Hamidullah Anadolu İmam Hatip Lisesi tarafından 11.12.2019 tarihinde düzenlenen programa katılarak "İnsan Haklarının Dünü, Bugünü" temalı bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Üniversitesi İnsan Hakları Kulübü Tarafından Düzenlenen Panel

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Haftası hasebiyle 14 Aralık Cumartesi günü; Anayasa ABD Başkanı Prof. Dr. Abdurrahman Eren, Anayasa Mahkemesi Üyesi Prof. Dr. Yusuf Şevki Hakyemez, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı Süleyman Arslan ve Av. Abdulhalim Yılmaz'ın katılımıyla İstanbul Üniversitesi İnsan Hakları Kulübü tarafından "21.Yüzyılda Türkiye'de İnsan Haklarının Normatif ve Kurumsal Yapısı" konulu panel gerçekleştirilmiştir. Panele İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerinin yanı sıra, İstanbul'daki çeşitli üniversitelerden gelen öğrenciler dinleyici olarak katılmıştır. TİHEK Başkanı Sayın Süleyman Arslan "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Türkiye'de İnsan Haklarının Korunmasındaki Rolü" temalı bir sunum gerçekleştirmiştir.

Ruhsal Engelli Bireyler için Sosyal İçerme Yıllık Konferansı

Kurumumuz tarafından 9 ila 10 Aralık 2019 tarihlerinde Ruhsal Engelli Bireyler için Sosyal İçerme Yıllık Konferansına katılım sağlanmıştır. İki gün süren ve odak noktası olarak "Ruh Sağlığı Hizmetlerinde Kalitenin Arttırılması"

konusunun tartışıldığı Konferansta 9 Aralık tarihinde, "İnsan Hakları Perspektifinden Ruh Sağlığı ve Sosyal Bakım Hizmetleri" başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Broşür ve Tanıtıcı Yazılı ve Görsel Materyal Hazırlanması

İnsan hakları alanında eğitim ve farkındalığın arttırılması amaçlı broşür ve afişler hazırlanmıştır. Özellikle özel gün ve haftalarda bu materyallerin dağıtımı sağlanmıştır. Bu bağlamda özellikle yerelden gelen materyal taleplerine cevap verilmiştir.

1.4. GÖRÜŞ BİLDİRME, TAVSİYEDE BULUNMA, İZLEME

Kanunla Kuruma, görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek, insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek görevleri verilmiştir.

Bu kapsamda Kurumumuz diğer kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan mevzuat, strateji belgesi, eylem planı, yıllık rapor vb. çalışmalar hakkında Kurumumuz görev alanı kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda tavsiye ve görüş sunmaktadır.

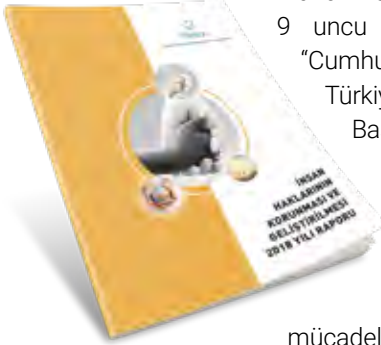
Bu itibarla Tablo 19 da yer alan konu ve kurumlara Kurumumuz tarafından görüş ve tavsiyelerde bulunulmuştur.

Tablo 19 Görüş ve Tavsiye Sunulan Konu ve Kurumlar

Konu	Sunulan Kurum
Uyum Strateji Belgesi ve Eylem Planı	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
İnsan Ticareti Mağdurları Yıllık Raporu	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Eğitim Şurası için Öneriler	Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası
AİHS Eylem Planı	Adalet Bakanlığı
Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023)	AÇSHB (Çalışma Genel Müdürlüğü)
EHİS Ulusal Raporlama Komite Sonuç Gözlemleri	Dışişleri Bakanlığı (Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürlüğü)
EHİS Ulusal Raporlama Komite Sonuç Gözlemleri	AÇSHB (Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü)
İncelemesi Yapılan Başvuru Hakkında Görüş Talebi (Haşemayla Havuza Girilmesi)	Sağlık Bakanlığı (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü)
Engelli Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu Genelge Taslağı	AÇSHB (Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü)
OPAAW Anketi ve Uluslararası İlerleme Raporu	AÇSHB (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü)
Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)	AÇSHB (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü)

1.5. YILLIK RAPORLAR

6701 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin 1/k bendinde TİHEK'e "Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak" görevi verilmiştir. Kurumumuz hem mezkûr madde hem de uluslararası alandaki sorumlulukları gereğince sayılan bu 3 temel alanda her yıl rapor hazırlamaktadır.

6701 sayılı kuruluş kanununun 9 uncu maddesinde yer alan "Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak" hükmüne binaen 2018 yılı İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Raporu hazırlanarak ilgili makamlar ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Ayrımcılıkla mücadele alanında 2018 yılı itibariyle Kurum tarafından ilk kez yayınlanan bu raporda ayrımcılık yasağı kapsamında yer alan kamu hizmet politikalarına odaklanılmış bulunmaktadır. Raporunda eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür ve turizm başlıkları altında sıralanan hizmet alanlarında kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen ayrımcılıkla mücadele çalışmaları bütüncül bir yaklaşımla bir araya getirilmiştir. İstihdam ve serbest meslek alanlarında ayrımcılıkla mücadele çalışmalarına rapor genelinde ilgili konu başlıkları altında değinilmeye çalışılmıştır. İlgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınan resmi bilgiler çerçevesinde ayrımcılıkla mücadelede kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen çalışmaların bütünsel bir yaklaşımla değerlendirilmesine zemin oluşturulması amaçlanmıştır.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu tarafından Türkiye'de kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakıldığı veya koruma altına alındığı yerlerin durumlarının ortaya konulması, bu merkezlerde insan haklarına ve hak temelli yaklaşıma uygun, ileriye dönük çözüm önerileri getirilmesi ve kimi merkezlerdeki iyi uygulama örneklerinin diğer kurumlara rehberlik etmesi amacıyla ele alınmıştır. Bu açıdan rapor, hem tespit hem de öneriler ihtiva eden iki yönlü bir nitelik arz etmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesine göre; üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanması gerekmektedir.

Aynı madde raporların içeriği hakkında ise "İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir." hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda 2018 yılı Kurumumuz idari faaliyet raporu 2019 yılında ilgili kurumlar ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

1.6. AKADEMİK ÇALIŞMALAR

TİHEK, insan haklarının akademi ayağına katkı sunmak ve bilim insanlarına görüş ve düşüncelerini ifade edebilecekleri yeni bir zemin oluşturmak adına TİHEK Akademik Dergisi adıyla yayın hayatına geçirdiği derginin 2. Sayısı yayımlanmıştır. Dergide insan

hakları alanında mevcut durumu ortaya koyan veya mevcut duruma yönelik eleştirileri ve önerileri içeren bilimsel makaleler editör ve hakem incelemesinden sonra kabul edilerek yayımlanmıştır.

1.7. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

6701 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinde

"m) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak

ö) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak."

hükümleri yer almaktadır. Bu kapsamda kurumumuz tarafından insan hakları ile ilgili uluslararası düzeyde gerçekleştirilen çalışmalara üst düzey katılım ve katkı sağlanmaktadır.

1.7.1. BM İNSAN HAKLARI KURUMLARI KÜRESEL AĞI (GANHRI) İLE İLİŞKİLER

GANHRI (önceki adıyla ICC- International Coordinating Committee for NHRIs/ÜİHK'ler için Uluslararası Koordinasyon Komitesi), dünyanın her yerinden ÜİHK'lerin oluşturduğu uluslararası bir oluşumdur. 1993'te kurulan yapı, ÜİHK'leri, Paris Prensiplerine uygunluk açısından desteklemektedir ve insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi için çalışmalar yürütmektedir.

GANHRI genel olarak:

- ÜİHK'lerin BM İnsan Hakları Konseyi ve Sözleşme Mekanizmaları ile ilişkilerini kolaylaştırmak ve desteklemek,
- ÜİHK'ler arası ilişki ve işbirliğinin güçlenmesini sağlamak,
- ÜİHK'lerin Paris Prensiplerine uygun olarak akredite olmasını sağlamak,
- ÜİHK'lerin BM sistemi içindeki rolünü güçlendirmek,

- BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliğiyle de işbirliği içinde ÜİHK'lere yönelik kapasite geliştirme çalışmaları yürütmek,
- Risk altındaki ÜİHK'lere yardım sunmak,
- Talep edilmesi halinde ÜİHK kurma isteğindeki hükümetlere destek vermek yönünde çalışmalar yürütmektedir.

GANHRI bünyesinde Avrupa, Afrika, Asya-Pasifik, ve Amerikalılar olmak üzere dört bölgesel ağ bünyesinde 149 ÜİHK faaliyet göstermektedir.

6701 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle, TİHEK'e geniş ve kapsamlı yetkiler verildiği düşünüldüğünde, TİHEK'in etkin ve işlevsel bir insan hakları kurumu olarak faaliyet göstermesi amacıyla kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi önem arz etmektedir. Bununla birlikte TİHEK olarak, dünya çapında gerçekleştirilen BM toplantıları dâhil birçok organizasyonda söz alabilmek ve insan hakları alanında sahip olduğumuz kadim değerlerimizi ve ülkemizin kaydettiği önemli gelişmeleri dış ülkelere aktarabilmek amacıyla, BM İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağı (GANHRI)'na A düzeyde akredite olmamız büyük önem arz etmektedir.

Buradan hareketle, Kurumumuzun gerek mevcut kapasitesinin ortaya çıkarılması ve güçlendirilmesi için atılabilecek adımların tespit edilmesi gerekse akreditasyon sürecinde bir yol haritası işlevi görebilmesi amacıyla BM Kalkınma Programı (UNDP) koordinesinde 16 – 27 Eylül 2019 tarihlerinde bir Kapasite Değerlendirme Çalışması gerçekleştirilmiştir.

Yeni Zellanda İnsan Hakları Komisyonu eski Başkanı Rosslyn Noonan liderliğinde yürütülen söz konusu çalışma, Ulusal İnsan Hakları Kurumları Ağı Asya-Pasifik Ağı (APF), UNDP ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR) işbirliğinde hazırlanan ve daha önce birçok ülkede kullanılmış olan "ÜİHKlerin Kapasitelerinin Değerlendirilmesi İçin Küresel İlkeler" kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Çalışma süresince, yabancı bağımsız uzmanlardan oluşan bir heyet, yaklaşık bir hafta süreyle Kurumda bulunmuş, Kurum Başkanı, Kurul Üyeleri ve Kurumun tüm personeli ile bağımsız görüşmeler ve analitik anketler gerçekleştirmiştir. Ayrıca, Kurumun temas halinde olduğu kamu kurum ve kuruluşları, bazı il ilçe insan hakları kurulları, çeşitli sivil toplum örgütleri ile de Kurumun kapasitesinin artırılması konusunda toplantılar düzenlenmiştir.

Çalışmalar esnasında ortaya çıkan verilerin kapasite değerlendirme ekibince değerlendirilmesi neticesinde ekip tarafından Kurumumuza özel bir değerlendirme raporu sunulmuştur.

1.7.2. ENNHRI (AVRUPA AĞI) İLE İLİŞKİLER

Avrupa genelinde faaliyet gösteren UİHK'lerin, Paris Prensipleri bağlamında desteklenmesi için kurulmuş bir oluşumdur. Amacı üye devletlerin kapasitelerinin güçlendirilmesine, devletlerarası işbirliğinin geliştirilmesine, bölgesel ve uluslararası kuruluşlarla irtibatının ve ilişkilerinin güçlendirilmesine yardımcı olabilmektir.

Bunun dışında çalışma grupları aracılığıyla ekonomik ve sosyal haklar, mülteciler- sığınmacılar, terörle mücadele, yaşlı hakları, engelli hakları ve iş hayatı konusunda çalışmalar yürütmektedir. ENNHRI bünyesinde 40 üye devlet bulunmaktadır. Avrupa Ağı Brüksel merkezli olarak faaliyetlerini yürütmektedir.

Kurumumuz Avrupa Ağı, yani ENNHRI bünyesinde yer almaktadır. Bu kapsamda ENNHRI tarafından yürütülen çalışmalara Kurumumuz tarafından katılım sağlanmıştır. Bu çalışmalar:

a. ENNHRI Çatışma Projesi Toplantısı

Kurumumuzun üyesi olduğu Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı (ENNHRI) tarafından yürütülen ve Avrupa bölgesindeki ulusal insan hakları kurumlarının katılımcısı olduğu "Çatışma Sonrası Süreçlerde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü(Project On The Role of NHRI's In Situations Of (Post-)Conflict)" Projesi kapsamında 13-14 Şubat tarihlerinde üst düzey katılımlı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, devlet kontrolü dışında kalan alanlarda yaşayanların hak ihlallerine maruz kalma bakımından daha hassas ve riskli bir durumda buldukları ifade edilerek bu konuda diğer ulusal insan hakları kurumlarının deneyimleri katılımcılarla paylaşılmıştır.

b. Çatışma Sonrası Süreçlerde Ekonomik ve Sosyal Hakların Hayata Geçirilmesi Toplantısı

ENNHRI tarafından organize edilen ve 25-27 Mart tarihlerinde Mostar'da düzenlenen "Çatışma ve Çatışma Sonrası Süreçlerde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü Konulu Kapasite Geliştirme Çalıştayı"na Kurumumuz tarafından katılım sağlanmıştır. Çalıştay boyunca konuya

ilişkin tecrübe paylaşımlarında bulunulmuş ve insan hakları temelli bakış ile sorunların çözümüne odaklanılmıştır.

Çalıştayda özellikle sosyal ve ekonomik haklar çerçevesinde fikir alışverişinde bulunulmuş, "sosyal ve ekonomik hakların korunması ile eşit biçimde sunumunun" çatışmanın önlenmesinde ve çatışma sonrası çözümlerde önemine vurgu yapılmıştır.

c. Ekonomik ve Sosyal Haklar Çalışma Grubu Toplantısı

ENNHRI tarafından 2019 yılında "Ekonomik ve Sosyal Haklar Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Çalışma grubunun yürüttüğü faaliyetler sonucunda elde edilen çıktılar neticesinde, 21 – 22 Mayıs 2019 tarihlerinde Brüksel'de bulunan ENNHRI genel merkezinde "Ekonomik ve Sosyal Hakların Hayata Geçirilmesinde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü" başlıklı bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonucunda, son yıllarda Avrupa bölgesini etkileyen artan göç ve ekonomik daralma gibi unsurların bireylerin ekonomik ve sosyal hakları üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceği ve bu etkilerin giderilmesinde kilit öneme sahip ulusal insan hakları kurumlarının neler yapabileceği tartışılmıştır.

d. Ulusal İnsan Hakları Kurumları Akademisi

İnsan Hakları Kurumlarına yönelik bilgi ve deneyim paylaşımı amacıyla ENNHRI ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Bürosu (ODIHR) işbirliğiyle 2014 tarihinden bu yana her yıl düzenlenen Ulusal İnsan Hakları Kurumları Akademisi 3 – 7 Haziran 2019 tarihlerinde İtalya'nın Venedik şehrinde düzenlenmiştir. Yirmi altı farklı ülkeden temsilcinin bulunduğu beş günlük Akademi'ye Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumundan da bir temsilci katılmıştır.

ODIHR ve ENNHRI bünyesinde çalışan üst düzey yetkililerin de aktif katılım sağladığı eğitim programında; kişilerin ikinci kuşak hak ve özgürlükleri arasında yer alan ekonomik ve sosyal hakların hayata geçirilmesi bağlamında ulusal insan hakları kurumlarına düşen görevlere ilişkin kapsamlı sunumlara yer verilmiştir.

e. “Devletin Kontrolü Dışında Kalan Alanlarda İnsan Haklarının Korunması” Konulu Toplantı

ENNHRI tarafından yürütülen ve Avrupa bölgesindeki ulusal insan hakları kurumlarının katılımcısı olduğu “Çatışma Sonrası Süreçlerde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü Projesi kapsamında 11 – 12 Haziran 2019 tarihlerinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Şubat ayında düzenlenen toplantının devamı niteliğinde olan toplantıda, ENNHRI tarafından yayınlanacak olan deklarasyona kaynaklık etmesi amacıyla, çeşitli sebeplerle hükümetin kontrolü dışında kalan çatışma bölgelerinde temel hak ve özgürlüklerin korunması adına ulusal insan hakları kurumlarına düşen görev ve sorumlulukların belirlenmesi gerekliliği gündeme gelmiştir.

f. Barış İnşa Süreçlerinde İnsan Hakları Kurumlarının Rolü

ENNHRI tarafından yürütülen “Çatışma Sonrası Süreçlerde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü Projesi kapsamında, 29-31 Ekim 2019 tarihlerinde Hırvatistan’ın başkenti Zagreb’te “Barış İnşa Süreçlerinde İnsan Hakları Kurumlarının Rolü Çalıştayı” düzenlenmiştir. Avrupa, Guatemala, Sri Lanka ve Uganda Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının temsilcilerinin yanı sıra sivil toplum ve hükümetler arası örgüt temsilcilerinden oluşan katılımcıların yer aldığı toplantı boyunca katılımcılar, barış inşasına yönelik kavramsal yaklaşımları, barış inşa süreçlerinin insan haklarıyla ilişkisini ve bu bağlamda ulusal insan hakları kurumlarının rolü konusunda bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmuşlardır.

g. ENNHRI Genel Kurul Toplantısı ve Yıllık Konferansı

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 12 – 15 Kasım 2019 tarihinde Brüksel’de gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Kurumları Ağı (ENNHRI) Genel Kurul Toplantısı ve Yıllık Konferansına katılım sağlamıştır.

ENNHRI üyesi tüm ülkelerin katılım sağladığı Genel Kurul Toplantısı kapsamında, ENNHRI’nin operasyonel planı ve yıllık bütçesi görüşülmüştür.

Yıllık Konferans kapsamında ise, “Ekonomik ve Sosyal Hakların Avrupa’da Hayata Geçirilmesi” başlığı altında Avrupa Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının ekonomik ve sosyal hakların korunması konusundaki çalışmalarını konusunda bilgi ve deneyim paylaşımına yönelik yuvarlak masa toplantıları gerçekleştirilmiştir.

1.7.3. KATILIM SAĞLANAN DİĞER ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR

a. Avrupa Komisyonu 7 ve 8 No’lu Alt Komite Toplantısı

Avrupa Birliği (AB) katılım sürecinde müktesebat uyumuna ilişkin gelişmelerin takip edilmesi amacıyla 11 Nisan 2000 tarihli ve 3/2000 sayılı Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi Kararı ile Ortaklık Komitesi altında faaliyet göstermek üzere, 8 adet alt komite kurulmuştur. Bu çerçevede, 7 No’lu Alt Komite’nin “Bölgesel Kalkınma, İstihdam ve Sosyal Politika” konularını kapsayan toplantısı 25 Eylül 2019 tarihinde Avrupa Komisyonu ev sahipliğinde ilgili kamu kurumları ve kuruluşlarının katılımı ile Brüksel’de gerçekleştirilmiştir. AB’ye katılım sürecimiz çerçevesinde 19. fasılın gündeme geldiği toplantı esnasında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun yasal çerçevesi, ayrımcılıkla mücadeleyle ilişkin görev ve yetkileri ile çalışmaları hakkında Komisyon üyelerine bir sunum gerçekleştirilmiştir.

8 No’lu Alt Komite’nin 15. toplantısı 7-8 Kasım 2019 tarihlerinde Avrupa Komisyonu ev sahipliğinde ilgili kamu kurumları ve kuruluşlarının katılımı ile Brüksel’de gerçekleştirilmiştir. AB’ye katılım sürecimiz çerçevesinde 23. Yargı ve Temel Haklar ile 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasıllarının gündeme geldiği toplantı esnasında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun yasal çerçevesi, görev ve yetkileri ile çalışmaları hakkında Komisyon üyelerine bir sunum gerçekleştirilmiştir.

b. OXFORD Projesi Değerlendirme Toplantısı

Birleşik Krallık Ulusal Önleme Mekanizması(UÖM) tarafından, Oxford Üniversitesi ile yürütülen Göçmenlerin Alıkonulmasında Ulusal Önleme Mekanizmalarının Rolü Projesi kapsamında, Proje çıktılarının değerlendirilmesi amacıyla 21 Mart 2019 tarihinde, Atina’da Yunanistan Ombudsmanlığının ev sahipliğinde bir ara değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı, Yunanistan Ombudsmanlığı, Oxford Üniversitesi (Centre for Criminology and Border Criminologies) akademisyenleri, Birleşik Krallık UÖM temsilcileri, İtalya UÖM temsilcileri ile SPT ve CPT temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, Kurumumuz uzmanı tarafından “Türkiye’de göçmenlerin alıkonulması ve alıkonulmanın izlenmesi” (Immigration Detention and monitoring in Turkey) başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir.

c. Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına Dair Sözleşme Türkiye Raporu Görüşmeleri

Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Komitesi ile Türk Heyeti arasındaki ülkemizin “Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme ‘ye Dair Ulusal Raporu Yapıcı Müzakere Toplantısı”, Komite’nin 21. Oturumunda, 13-14 Mart 2019 tarihlerinde Birleşmiş Milletler çatısı altında Cenevre’de gerçekleştirilmiştir. Ülkemizin 2009 yılında taraf olduğu Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin ulusal raporlama süreci ülkemiz adına Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı koordinasyonunda uluslararası yükümlülüklerimiz gereği sorumlu ve tüm Bakanlık ve kurumlar ile işbirliği içerisinde düzenlenmiştir.

d. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Ek İnsani Boyut Toplantısı

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)-Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODİHR)’nin desteğiyle, AGİT Slovakya Dönem Başkanlığı tarafından, 01-02 Nisan 2019 tarihlerinde Viyana’da, Birinci Ek İnsani Boyut Toplantısı düzenlenmiştir. Toplantının temasını, “Din ve İnanç Özgürlüğünün Korunması ve Güçlendirilmesi de dâhil olmak üzere Ayrımcılıkla Mücadele ve Hoşgörü İlkelerinin Desteklenmesi” oluşturmuştur.

Söz konusu toplantıya, AGİT alt organları ile AGİT Katılımcı Devletlerinin temsilcilerinin yanı sıra, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği gibi hükümetlerarası kuruluşların temsilcileri, ulusal insan hakları kurumları temsilcileri, sivil toplum temsilcileri ve 57 Katılımcı Devletin konu ile ilgili deneyimi olan araştırmacılar ile Kurumumuz temsilcileri de katılım sağlamıştır.

e. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi 30. Yıl Konferansı

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT), İşkenceyi Önleme Derneği (APT) ve AGİT- Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Birimi (OIDHR) tarafından; CPT’nin 30. Yıl dönümü vesilesiyle 4-6 Kasım 2019 tarihlerinde Strazburg’da bir dizi toplantı düzenlenmiştir. CPT üyeleri, ulusal önleme mekanizmaları ve sivil toplum örgütleri temsilcileri ile insan hakları uzmanlarının bir araya geldiği organizasyona, TİHEK heyeti de katılım sağlamıştır.

Gerçekleştirilen toplantılar çerçevesinde gözaltı sürecinin ilk anlarında işkence ve kötü muamelenin önlenmesi açısından özgürlüğünden mahrum bırakılanlar için gerekli olan güvencelere odaklanılmış ve bu kapsamda; gözaltındaki kişilerin haklarının etkin bir şekilde korunabilmesine imkân veren profesyonel bir yapının oluşturulması adına temel güvencelerin sağlanmasının kritik önemi haiz olduğu vurgulanmıştır.

f. Irkçılığa Karşı Avrupa Komisyonu Yüksek Düzeyli Konferansı

İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonunun (ECRI) kuruluşunun 25. Yılı vesilesiyle Paris’te düzenlenen konferansa katılım sağlanmıştır. ECRI’nin ırkçılık ve hoşgörüsüzlük ile mücadelesinin 25 yılının değerlendirildiği programda, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic ve ECRI Başkanı Jean Paul Lehnars ile görüşmelerde bulunulmuştur. Konferans öncesinde İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic’in başkanlığında Avrupa’da bulunan eşitlik kurumlarının temsilcilerinin katılımıyla yapay zeka ve algoritmaların ortaya çıkarabileceği olası ayrımcılık yasağı ihlalleri üzerine konuşulmuştur.

g. Birleşmiş Milletler Sosyal Forumu 2019

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi tarafından her yıl belirli bir tema çerçevesinde organize edilen Sosyal Forum, 1 - 2 Ekim 2019 tarihlerinde Cenevre’de bulunan BM binasında düzenlenmiştir. Söz konusu Forumun ana temasını, İnsan Hakları Konseyi’nin 38/17 sayılı kararına uygun olarak, “Çocuk ve Gençlik Haklarının Eğitim Yoluyla Teşvik Edilmesi ve Korunması” oluşturmuştur.

2 gün süren Forum boyunca; UNICEF ve UNESCO gibi Birleşmiş Milletler uzmanlık kuruluşlarının yanı sıra, çocuk ve gençlerin eğitimi konusunda uluslararası alanda faaliyet gösteren çeşitli STK’lar da sunumlarını gerçekleştirmişlerdir.

h. Özbekistan Cumhuriyeti İnsan Hakları Merkezi ile Mutabakat Zaptı İmzalanması

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ve Özbekistan İnsan Hakları Merkezi arasında, ikili işbirliğinin ve diyalogoğun artırılması amacıyla mutabakat zaptı imzalanmıştır.

İnsan hakları alanında ortak eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapılması, bilgi ve farkındalık artırma faaliyetlerinin düzenlenmesi ve uluslararası sözleşmeler ışığında ulusal mevzuatın çerçevesinin güçlendirilmesi amacıyla taşıyan Mutabakat Zaptı, 07.10.2019 tarihinde Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te düzenlenen törenle TİHEK Başkanı Süleyman ARSLAN ve Özbekistan İnsan Hakları Merkezi Başkanı Prof. Dr. Akhmal SAIDOV tarafından imzalanmıştır.

i. TİHEK İle Sırbistan Ombudsmanı Ulusal Önleme Mekanizması Arasında İşbirliği

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) tarafından ulusal önleme mekanizması rolü bağlamında Sırbistan Ombudsmanı Ulusal Önleme Mekanizmasına (UÖM) çalışma ziyareti düzenlenmiştir.

Ziyaretin ilk gününde öncelikle Sırbistan Ombudsmanı Ofisinde Sırbistan UÖM'sinin görev ve yetkileri, çalışma metodolojisi, ziyaret ve raporlama süreçleri, raporlarda yer verilen tavsiyelerin uygulanmasının izlenmesi hususlarında heyetimize sunum yapılmıştır. Daha sonra, Vozdovac Huzurevine ziyaret düzenlenmiştir. Ziyaretin ikinci gününde ise Semendire İlçe Cezaevine ziyarette bulunulmuştur.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Sırbistan Ombudsmanlığının işbirliği çerçevesinde iki ülkedeki Ulusal Önleme Mekanizması arasında karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımı amacıyla yapılan çalışma ziyaretlerinin

ikincisi 13-16 Mayıs 2019 tarihlerinde Sırbistan'da gerçekleştirilmiştir.

Ziyaretin ilk gününde öncelikle Sırbistan Ombudsmanı Ofisinde Sırbistan Ulusal Önleme Mekanizması Biriminin görev ve yetkileri, çalışma metodolojisi, ziyaret ve raporlama süreçleri, raporlarda yer verilen tavsiyelerin uygulanmasının izlenmesi hususlarında heyetimize sunum yapılmıştır. Daha sonra, Belgrad'ta bulunan 29 Kasım Polis Merkezi Nezarethanesine ziyaret düzenlenmiştir. İkinci gün ise Sabac Psikiyatri Hastanesine ziyarette bulunulmuştur. Ziyaretler sonrası, Türkiye Cumhuriyeti Belgrad Büyükelçisi Sayın Tanju Bilgiç, TİHEK heyetini makamında kabul etmiştir.

18-19 Kasım 2019 tarihlerinde Sırbistan Ombudsmanlığı UÖM Birimi tarafından Kurumumuza çalışma ziyareti düzenlenmiştir. Düzenlenen çalışma ziyareti kapsamında fikir alışverişi toplantıları ve çeşitli alıkonulma mekânlarına ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Çalışma ziyaretinin ilk gününde gerçekleştirilen toplantının ardından 75.Yıl Huzurevi ve Yaşlı Bakım Merkezi ziyaret edilmiştir. İkinci gün ise Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu ziyaret edilmiştir.

Fikir alışverişi toplantısında kurumumuzun yapısı, görevleri, ulusal önleme mekanizması kapsamında gerçekleştirilen ziyaretlerin usulü, ziyaret süreci, raporlama faaliyetleri, idareden bilgi belge talebi süreci gibi konularda bilgi aktarımında bulunulmuş; ileriye dönük gerçekleştirilmesi planlanan işbirliği çalışmalarına dair paylaşımlarda bulunulmuştur.

j. Türkiye'deki Sivil İzleme Kurullarının Gelişme İhtiyaçları Hakkında Değerlendirme Ziyareti

Adalet Bakanlığı ve Avrupa Konseyi'nin Ortak Desteği ile yürütülen "Türkiye'deki Sivil İzleme Kurullarının Avrupa Standartları Doğrultusunda Etkililiğinin Artırılması Projesi" kapsamında Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü temsilcileri ve Avrupa Konseyi Proje Temsilcileri TİHEK'e istişare amaçlı bir ziyarette bulunmuşlardır.

Ziyaret heyeti, ceza infaz kurumlarında sivil denetimin güçlendirilmesi amacıyla Avrupa Konseyinin teknik desteğiyle yürütülecek ve 3 yıl sürecek olan proje hakkında bilgi verip, Birleşmiş Milletler İşkence ve Kötü Muamele Karşı Ek Protokol (OPCAT) gereğince Ulusal Önleme Mekanizması görevini yürüten TİHEK'in görüşlerini almıştır.

k. Hollanda Büyükelçiliği MATRA Hukukun Üstünlüğü Eğitim Programı

İnsan hakları ve hukukun üstünlüğü alanında çalışan uzmanlara yönelik olarak kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi amacıyla, Hollanda Helsinki Komitesi ve Leiden Hukuk Fakültesi tarafından düzenlenen ve Hollanda Dışişleri Bakanlığı tarafından finanse edilen MATRA Hukukun Üstünlüğü Programı, 11 ülkeden temsilcilerin katılımıyla 15-24 Mayıs 2019 tarihlerinde Lahey'de gerçekleştirilmiştir. Teori ve pratiğin bir arada sunulduğu Program süresince, akademisyenlerle, Hollanda'daki kamu kurum ve kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle görüşmeler yapılmış, çalışma ziyaretleri düzenlenmiş ve panel ve konferanslara katılım sağlanarak insan haklarının ve hukukun üstünlüğünün korunması ve geliştirilmesi amacıyla bilgi ve deneyim alışverişinde bulunulmuştur.

l. İslam İşbirliği Teşkilatı Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu Yıllık Semineri

TİHEK heyeti, Özbekistan'ın Başkenti Taşkent'te düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu tarafından organize edilen "Barışçıl ve Demokratik Toplumların İnşasında Gençliğin Haklarının Korunması ve Geliştirilmesinin Önemi ve Sürdürülebilir Kalkınma" temalı toplantıya katılım sağlamıştır.

Gençliğin haklarının korunmasının önemi ile devletlerin bu konudaki sorumluluk ve yükümlülüklerinin ele alındığı etkinlikte, özellikle gençlik haklarının ihmal edilen bir alan olduğunun altı çizilmiştir.

m. Ulusal Önleme Mekanizmalarının Etkinliğinin Değerlendirilmesi Yüksek Düzeyli Konferansı

Gürcistan Ombudsmanlığı tarafından, ulusal önleme mekanizması görevinin 10. Yılı münasebetiyle Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te bir konferans düzenlenmiştir. Ulusal önleme mekanizması olarak Kurumumuzun da davetli olduğu konferansta, küresel ölçekte işkence ve kötü muameleyle mücadele edilmesi yolunda ortaya koyulan stratejiler değerlendirilmiştir. Ayrıca, ulusal önleme meka-

nizmalarının "önleme" rolünün ön plana çıkarılarak kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldıkları yerlerde görevli personele ilişkin verilen eğitimlerin önemi vurgulanmıştır.

n. Ukrayna Parlamentosu İnsan Hakları Komiserliği ile İşbirliği

20 Kasım 2019 tarihinde Ukrayna Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu UÖM Birimi tarafından Kurumumuza düzenlenen çalışma ziyareti kapsamında fikir alışverişi toplantısı ve Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna ziyaret düzenlenmiştir. Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu ziyaretinden sonra TİHEK Başkanı Süleyman Arslan ile son değerlendirme toplantısı yapılmıştır.

Fikir alışverişi toplantısında Ukrayna Heyetine, Kurum hakkında genel bilgilendirme yapılmış olup TİHEK UÖM Birimi tanıtılarak birimle ilgili genel bilgiler verilmiş, UÖM kapsamında gerçekleştirilen ziyaretlerin metodu, ziyaret süreci, raporlama faaliyetleri, idareden bilgi ve belge talebi süreci anlatılmıştır.

1.8. DİĞER FAALİYETLER

a. Avrupa Birliği Projesi

Ülkemiz ile Avrupa Birliği (AB) arasında, ülkemizin AB üyeliksürecinded mevzuat ve uygulamalarının, AB Direktifleri başta olmak üzere AB içtihatlarıyla uyumlaştırılması amacıyla çeşitli Projeler gerçekleştirilmesini amaçlayan "Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA)" süreci ülkemiz ile AB arasında imzalanan finansman anlaşmasına dayanılarak yürütülmektedir. Bu süreçte, insan hakları, adalet, çevre, sosyal güvelik gibi farklı alt alanlarda farklı sektörler belirlenmiş olup, Kurumumuzun faydalanıcısı olacağı ve 4.34 Milyon Euro bütçeli "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi" Temel Haklar Alt Alanına dâhildir. Söz konusu proje, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ortaklığıyla yürütülecek olup Projenin temel hedefleri arasında kısaca, ulusal ve uluslararası mevzuat ile kuruma verilen görevlerin AB standartları bağlamında etkili bir şekilde hayata geçirilmesi, Kurum personeline yönelik eğitimler ve insan hakları konusunda kamuoyunda farkındalık yaratmak yer almaktadır.

Projeye ilişkin temel belgelerin hazırlıkları 2019 yılı itibarıyla tamamlanmış olup belgeler, gerekli onayın alınması adına Merkezi Finans ve İhale Birimine gönderilmiştir. Proje etkinliklerinin 2020 yılının ikinci yarısında başlaması öngörülmektedir.

b. Umuda Açılan Kapı Projesi

Proje ile 0-3 yaş aralığında çocuğu bulunan tutuklu ve hükümlü anneler ve çocuklarına eş zamanlı eğitim vermek, anneleri; çocuklarının gelişim özellikleri ile ilgili bilgilendirmek, etkili iletişim kurmalarını sağlayacak beceri, tutum ve materyal geliştirmelerini sağlamak amaçlanmaktadır. Hayriye Ethem Turhanlı Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Öğretmenlerinin hazırlayıp uygulamalarını gerçekleştirdikleri Projenin hedef kitlesini, Ankara Sincan Kadın Ceza ve Tutukevinde bulunan tutuklu ve hükümlü 0-3 yaşında çocuğu bulunan anneler ve çocukları oluşturmaktadır. Projenin uygulama alanı Sincan Kadın Cezaevi Ve Tutukevidir. Proje bir yıl süreyle, haftada bir günlük periyotlarla uygulanmaktadır. Uygulama ile 0-18 ve 18-36 aylık çocuklar ve anneleriyle bir grup oluşturularak eğitim verilmesi düşünülmektedir. Eğitim akışında;

1. Saat annelerle drama çalışması,
2. Saat, belirlenen seminer konusunun annelere aktarımı,
3. Saat ise; annelerle çocukların eş zamanlı oyun ve aktivite yapmaları sağlanmaktadır. Haftada bir gün (Çarşamba) yapılan uygulamalara kurumumuz Proje ortağı olarak katkı sağlamakta ve her hafta uygulamalar yerinde gözlemlenmekte ve değerlendirilmektedir. Proje eğitim-öğretim dönemi ile başlamış ve Haziran ayına kadar devam ettirilmesi planlanmaktadır.

c. İl Ve İlçe İnsan Hakları Kurulları İle İlişkiler

23/11/2003 tarih ve 25298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İl ve İlçe İnsan Hakları Kurullarının Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde faaliyetlerini sürdüren il ve ilçe insan hakları kurulları her ay düzenli olarak değerlendirilmek üzere faaliyet raporlarını TİHEK'e göndermektedir. Bu faaliyetler genel olarak bireysel başvurular, resen incelemeler ve nezarethane ziyaretlerinden oluşmaktadır. Bu veriler, TİHEK tarafından değerlendirilmektedir.

TİHEK, temel paydaşlarından birisi olan il ve ilçe insan hakları kurullarının çalışmalarını yakından takip etmektedir. Bu kapsamda Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Heyeti Ankara İl İnsan Hakları Kurulunun Ekim ayı toplantısına katılmıştır.

Toplantıda TİHEK ve İl-İlçe İnsan Hakları Kurullarının insan haklarının korunmasındaki rolü ve yapılacak işbirliği, TİHEK'in İl-İlçe İnsan Hakları Kurullarına yönelik vereceği destekler ve İl-İlçe İnsan Hakları Kurullarının TİHEK'e sahadan veri sağlamasına yönelik çalışmalar hakkında görüşler ifade edilmiştir.

Toplantıda ayrıca İl-İlçe İnsan Hakları Kurullarının sorunları ve ihtiyaçları ile bunlara yönelik olası çözümler konusunda fikirler paylaşılmıştır. TİHEK'in raporlama çalışmalarına İl-İlçe İnsan Hakları Kurullarının da katkı sunması ve TİHEK ile kurulların daha güçlü bir şekilde iletişim ve temas halinde olması konusunda fikir birliğine varılmıştır.

KURUMSAL KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- Üstünlükler

- Kurumun ve Kurul üyelerinin bağımsız olması
- Kurumun genç ve dinamik personele sahip olması
- İdarenin bilgi ve belge taleplerini karşılama zorunluluğunun bulunması
- Uzlaştırma mekanizmasının öngörülmesi
- Kuruma başvurunun ücretsiz olması
- Kurum kararlarının Kurul kararı ile katılımcı şekilde kesinleştirilmesi
- Kurul üyelerinin görev güvencesinin bulunması
- Kurumun idari ve mali özerkliği olması
- Kurumun resen inceleme yetkisinin olması
- Kurumun ayrımcılık bağlamında yaptırım yetkisinin olması
- Kurumun kapsayıcı istişari mekanizmalara sahip olması
- Kurumun bilgi belge taleplerine cevabın zorunlu olması

B- Zayıflıklar

- Fiziki, teknik ve teknolojik yetersizlikler
- Kadro sayılarının yetersiz olması
- Kadroların serbest bırakılmasında Strateji Bütçe Başkanlığı'nın onayı
- Bütçenin Hazine ve Maliye Bakanlığı kontrolünde tahsis edilmesi
- Kurumun yeteri kadar bütçeye sahip olmaması

C- Fırsatlar

- Paris Prensiplerinin yol gösterici olması
- Avrupa Birliği (AB) ile müzakere sürecinin devam etmesi ve AB proje hibelerinden yararlanabilme imkanı
- Diğer ulusal insan hakları kurumlarının uygulama örneklerinin varlığı
- İnsan hakları alanında çalışmakta olan sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör ile aktif işbirliği imkanı
- Kurum ve kuruluşlardan geçici görevlendirmeler ile uzman personel istihdam edilebilmesi
- İnsan hakları gündeminin takip edilmesi bağlamında uluslararası kuruluşlar ile işbirliği içerisinde olunması
- İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında eğitim verilmesi

D- Tehditler

- Dünyada otoriterleşme eğiliminin artması, yabancı düşmanlığı, ırkçılık, nefret söylemi ve İslamofobi gibi akımların güçlenmesi
- Bölgemizdeki istikrarsızlık, çatışma ve terör ortamı
- İnsan hakları alanında faaliyet gösteren Kurumların bazı görev alanlarının çakışması
- Kurumun akredite olmaması sebebiyle Birleşmiş Milletler'de temsilci bulunduramaması
- Personel istihdamında fiili ve hukuki zorluklarla karşılaşılması
- Kadro sayılarının yetersiz olması

EKLER

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

İmza
Süleyman ARSLAN
Başkan

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2019 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

İmza
İmza Kadim KAYHAN
Strateji Birim Koordinatörü

YAYINLARIMIZ

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
Yüksel Cad. No: 23 | 06650 | Kızılay/ANKARA
Tel.: +90 312 422 78 00

www.tihek.gov.tr

